

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Київський національний університет будівництва і архітектури
Освітня програма	38868 Економіка
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Спеціальність	051 Економіка

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Київський національний університет будівництва і архітектури
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	38868
Назва ОП	Економіка
Галузь знань	05 Соціальні та поведінкові науки
Спеціальність	051 Економіка
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Вид освітньої програми	Освітньо-наукова

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Лойко Валерія Вікторівна, Коробко Дмитро Григорійович, Маргасова Вікторія Геннадіївна (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	01.06.2021 р. – 03.06.2021 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП http://www.knuba.edu.ua/?page_id=68238

Програма візиту експертної групи https://knuba365-my.sharepoint.com/personal/balaka_mm_knuba_edu_ua/_layouts/15/onedrive.aspx?originalPath=aHRocHM6Ly9rbnViYTM2NS1teS5zaGFyZXBvaW50LmNvbS86ZjovZy9

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

Освітньо-наукова програма (ОНП) 051 «Економіка» є актуальною та враховує сучасні вимоги ринку праці, інтереси стейкхолдерів та дослідження розвитку економічних процесів і явищ в будівництві і суміжних секторах економіки на макро-, мезо-, мікро- та секторіальному рівнях. Наявна взірцева матеріально-технічна база, яка забезпечує кращу практику матеріальної та організаційної підтримки здобувачів, має чітко виражений студентоцентризований та соціальноорієнтований підхід, що дозволяє стверджувати про наявний потенціал щодо розширення підготовки за ОНП та запровадження англомовних програм; взірцевою практикою є створена в КНУБА інфраструктура для навчання осіб з особливими освітніми потребами. Програма за своїми цілями узгоджується із місією та стратегією розвитку ЗВО. Університет має успішний багаторічний досвід підготовки висококваліфікованих спеціалістів для здійснення науково-педагогічної та наукової діяльності, створення потенціальної бази для багатоваріантного вибору шляху подальшого професійного становлення та кваліфікаційного удосконалення з урахуванням конкретних потреб роботодавців. ОНП забезпечується викладачами із належною академічною кваліфікацією і передбачає можливість для залучення більшої частки фахівців із професійною кваліфікацією. Під час візиту експертної групи було перевірено достовірність інформації наданої у Відомостях про самооцінювання та перевірено відповідну проєктування цілей ОНП; розробка структури та змісту ОНП; формування доступу до ОНП та визнання результатів навчання; організація навчання і викладання за ОНП; контроль знань, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність; забезпечення ОНП людськими ресурсами; формування освітнього середовища та матеріальних ресурсів; розробка і впровадження системи внутрішнього забезпечення якості ОНП; створення прозорих та публічних процедур для якісного функціонування ОНП та навчання через дослідження. На підставі чого можна констатувати, що ОНП та освітня діяльність за цією програмою загалом відповідають усім критеріям Додатку до Положення про акредитацію освітніх програм, з недовіками, що не є суттєвими (рівень В). Проте, необхідно зазначити про наявність невикористовуваних резервів покращення якості освітнього-наукового процесу. Саме це виступило в якості предмету консультативного оцінювання експертної групи. В результаті ознайомлення з відомостями про самооцінювання, проведених зустрічей, ознайомлення з додатково наданими документальними доказами експертна група підтверджує можливість підготовки на високому якісному рівні здобувачів вищої освіти за третім (освітньо-науковим) рівнем за ОНП «Економіка». Виявлені недоліки та слабкі сторони ОНП не знижують загальне позитивне враження, а визначають перспективи подальшого розвитку програми.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

ОНП, її цілі та ПРН вмонтовані в стратегію розвитку КНУБА та відповідають місії Університету. Освітні компоненти дозволяють досягти цілей та програмних результатів навчання. ОНП Економіка у достатній мірі спрямована на набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills) як у межах вивчення обов'язкових освітніх компонентів так і вибіркових. Здійснюється своєчасне реагування на зміни у законодавстві та на рекомендації щодо організації освітньої діяльності, які формуються під час роботи експертів НАЗЯВО. Використання методів активного та інтерактивного навчання. Регулярне оновлення змісту ОК у зв'язку із змінами чинного законодавства, розвитком сектора економіки, інтеграцією до ЄС. Освітній процес за ОНП має студентоцентризований характер, форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють об'єктивно встановити досягнення здобувачем вищої освіти ПРН. Усі заявлені на ОНП НПП мають відповідну ОК кваліфікацію, науковий ступінь (вчене звання), досвід науково-педагогічної діяльності та викладання освітнього компоненту, наукові публікації, пов'язані із сферою ОК та методики його викладання, своєчасно та різноманітно підвищують свою кваліфікацію. Активне залучення роботодавців до організації та моніторингу освітньої діяльності. КНУБА має високий рівень матеріального забезпечення освітнього процесу, зокрема за даною ОНП, належне забезпечення мультимедійними засобами навчання та презентації результатів наукових досліджень, широко використовує інформаційні технології в навчальному процесі на науково-дослідній роботі. КНУБА має розвинену соціальну інфраструктуру та забезпечує вільний доступ до неї здобувачів. Інформація щодо організації та регулюванні освітнього процесу є у вільному доступі, ОНП та будь-які інші дані, що може зацікавити як здобувача вищої освіти, так і роботодавця є доступною. Розміщені ОНП усіх років разом з рецензіями та навчальними планами, що полегшує зацікавленим стейкхолдерам оцінити тенденції розвитку ОНП Економіка. КНУБА забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів. У КНУБА існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проєктах, результати яких регулярно публікуються та практично впроваджуються.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

Слабкі сторони та недоліки: в цілях ОНП недостатньо відображена її унікальність, неповною мірою враховано специфіку Стратегії КНУБА; обмеженість запроваджених в університеті заходів щодо врахування позицій та потреб зацікавлених сторін, вивчення досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм; недостатнім є перелік дисциплін вільного вибору, які є дотичними до тем дисертаційних робіт та перелік дисциплін, які направлені на формування соціальних та комунікаційних навичок soft skills здобувачів; обмежені можливості участі НПП, наукових керівників та здобувачів ОНП в міжнародній академічній мобільності, які б відповідали змісту дисертаційних напрямів аспірантів; не зафіксовано фактів академічної мобільності здобувачів; система

забезпечення КНУБА якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (система внутрішнього забезпечення якості) є на етапі становлення (дублюється різними підрозділами); теми дисертаційних досліджень здобувачів ОНП частково відповідають спеціальності 051 Економіка; опитування задоволеності здобувачів рівнем навчання та викладання на ОНП проводиться в межах кафедр; недостатнє залучення роботодавців саме до аудиторних занять в межах викладання певної навчальної дисципліни недостатня публікаційна активність здобувачів у закордонних наукових виданнях, зокрема, у виданнях, які індексуються у НМБД Scopus та Web of Science; не чітко визначені критерії оцінювання оригінальності творів у положенні КНУБА. Рекомендації: доопрацювати та уточнити цілі ОНП відповідно до редакції Стратегії КНУБА; розширити коло залучених до обговорення ОНП стейкхолдерів; розширювати практику вивчення освітніх програм, досвід яких може бути використаний при удосконаленні власної ОНП, використовуючи укладені договори з іноземними партнерами; розглянути можливість розширення переліку вибіркових дисциплін; активізувати процес залучення здобувачів та НПП до участі у програмах міжнародної академічної мобільності, у міжнародних проєктах та програмах; звузити тематику дисертаційних робіт здобувачів ОНП, яка б чітко відповідала предметній області спеціальності 051 Економіка; розробити та прописати за реалізацію яких процедур та яких заходів відповідає який підрозділ; опитування задоволеності здобувачами методами навчання і викладання та аналіз його результатів здійснювати адміністративним незалежним підрозділом ЗВО; розглянути можливість залучення роботодавців до аудиторних занять в межах викладання певних навчальних дисциплін; звернути увагу на необхідність активізації наукової діяльності окремих викладачів, посилити та стимулювати діяльність викладачів та здобувачів щодо публікацій наукових статей у виданнях, які входять до баз Scopus і WoS; прописати чіткі критерії оцінювання оригінальності творів у положенні КНУБА.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

На підставі аналізу двох редакцій ОНП – 2016 та 2020 року, експерти, вважають за необхідне звернути увагу, що ОНП 2016 року бракувало чітко викладених цілей освітньої програми, що було відкоригованою під час розробки та затвердження ОНП 2020 року. Разом з тим, аналіз Концептуальних положень стратегії розвитку університету на 2013-2020р., затвердженої в 2013 році та ОНП 2016 року дозволяє підтвердити її відповідність пріоритетним напрямкам розвитку. Аналіз місії та стратегії КНУБА на 2019- 2023 рр. (http://www.knuba.edu.ua/?page_id=55545 та <https://cutt.ly/1bGTH7q>) та ОНП 2020 року дозволив підтвердити наявність зв'язку між стратегічними цілями розвитку університету, та метою освітньої програми <http://surl.li/ttgl>. На думку експертів, унікальність освітньої програми вдалося сформувати, завдяки врахуванню існуючого досвіду підготовки докторів і кандидатів економічних наук та функціонування спеціалізованих вчених рад за такими спеціальностями, як 08.00.03, 08.00.04, 08.00.06, а також розумінню важливості взаємозв'язку технічних спеціальностей та економічних, що було підтверджено на зустрічі із гарантом, керівництвом, науковими керівниками та викладачами, задіяними в реалізації ОНП. Сама унікальність полягає в тому, що в її освітній складовій (наповнення дисциплін, що формують фахові компетентності), а також в наукових напрямках досліджень аспірантів гармонійно поєднуються проблеми економічної теорії, соціально-економічного розвитку на макро-, мезо-, мікро- та секторіальному рівнях в умовах розвитку економічних процесів і явищ в будівництві і суміжних секторах економіки, що відповідає особливостям та потребам як регіону, так і національним пріоритетам. Затребуваність даного фокусу ОНП була підтверджена в тому числі і на зустрічі із стейкхолдерами (представниками науково-дослідних інститутів, будівельних організацій, інших закладів вищої освіти, випускниками). Разом з тим, експертна група вважає за необхідне рекомендувати конкретизувати цілі ОНП та її фокус при доопрацюванні проєкту 2021 року, а при висвітленні особливостей освітньої складовою зробити акцент не на положення, які відповідають нормативним вимогам Порядку підготовки здобувачів вищої освіти філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах), а саме на її якісні відмінності. Такі уточнення положень ОНП дозволять підвищити конкурентоспроможність програми

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

Під час зустрічі з гарантом було встановлено, що поява ОНП була продиктована необхідністю продовження успішної багаторічної практики підготовки аспірантів, започаткованою на кафедрі з урахуванням галузевої та регіональної потреби у фахівцях цього профілю. Під час формування цілей та програмних результатів навчання ОНП було враховано позиції та інтереси усіх стейкхолдерів: 1) за побажанням здобувачів (<http://www.knuba.edu.ua/>

page_id=107622) під час моніторингу змісту ОНП було переглянуто збільшення кількості кредитів із 12 до 15 для ОК.08, уточнено зміст курсу; 2) відповідно до результатів проведених круглих столів, наукових семінарів, Днів кар'єри, брифінгів, зустрічей, засідань кафедр, анкетувань та інших напрямів співпраці роботодавців (http://www.knuba.edu.ua/?page_id=40954) внесена пропозиція включити до ВК 07«Вартісний інжиніринг у будівництві» тему «Договори на консультаційно-інжинірингові послуги в будівництві», що відповідає потребам роботодавців у розширенні переліку фахових компетентностей випускників ОНП «Економіка»; 3) інтереси академічної спільноти щодо дотримання норм загальнолюдських та європейських цінностей, високих етичних стандартів, принципів академічної доброчесності та педагогічної культури були враховані при оптимізації назв і змісту ОНП, посиленні практичної спрямованості, уточненні дисциплін у ОНП 2020 року ЗВО представлено документи, які підтверджують участь усіх стейкхолдерів при формуванні та оновленні програмних результатів навчання. Кожного року в рамках Форуму роботодавців, представники Молодіжної наукової ради КНУБА, Співки економістів України, Будівельної Палати, НДІ, новітні тенденції галузі та висловлюють побажання до перегляду освітніх компонентів ОНП "Економіка" (<http://www.knuba.edu.ua/?p=52465>; <https://cutt.ly/WyE4a36>, <http://www.knuba.edu.ua/?p=68323>, <http://www.knuba.edu.ua/?p=47421>). Здобувачі під час зустрічі засвідчили, що ознайомлені з ОП, висловили думки щодо удосконалення в майбутньому її освітньої компоненти. Аспіранти (Росинський А., Омеляненко М., Бордюг В., Федорова Я.) залучаються до процесу оновлення ОНП шляхом зустрічей з гарантом, участі в засіданнях кафедри, методичних семінарах, на яких мають можливість надати пропозиції щодо її подальшого розвитку, що було підтверджено у процесі он-лайн зустрічі. Разом з тим, ЕГ вважає за необхідне зауважити, що результати зустрічей показали, що зв'язок із стейкхолдерами в рамках обговорення саме ОНП відбувається переважно у формі особистого спілкування та в рамках науково-практичних заходів та результується у формі рецензій-відгуків, що, з одного боку, дозволяє підтримувати тісний зв'язок, але, з іншого, потребує розгляду доцільності формалізації такого зв'язку в частині включення більшого кола роботодавців та інших стейкхолдерів до складу проектної групи, а також розгляду можливості залучення через запровадження цілеспрямованих анонімних опитувань, а не лише через розміщення запрошень щодо подання зауважень та пропозицій на кафедрі, сайті КНУБА.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

Програмні результати навчання за ОНП усіх років (2016-2020 рр.) враховують як сучасні тенденції розвитку спеціальності так і ринку праці. При формуванні ОП було враховано галузевий та регіональний контекст. Зокрема, під час вивчення документів та у процесі співбесід з гарантом встановлено, що під час розробки ОНП було взято до уваги досвід підготовки здобувачів вищої освіти за аналогічною спеціальністю та рівнем освіти в інших ЗВО України (КНУ ім. Тараса Шевченка, ХНЕУ ім. Кузнеця, НУ «КПІ» ім. Сікорського, ДВНЗ «Київський національний економічний університет ім. В.Гетьмана», НУ «Києво-Могилянська академія», Придніпровської державної академії будівництва та архітектури та інших). Серед зарубіжних програм були обрані програми таких зарубіжних закладів, які мають освітньо-професійну орієнтацію «економіка», алізувалися ОНП окремих іноземних університетів, зокрема: "Галузева економіка і управління" Словацький технологічний університет в Братиславі <https://cutt.ly/ybC9MSC>, "Бізнес адміністрування" ISMA Вища школа менеджменту інформаційних систем. Латвія. Рига <https://cutt.ly/GbC3a21>, Сілезького технічного університету «Сілезька політехніка» (<http://www.knuba.edu.ua/?p=54760>, <http://www.knuba.edu.ua/?p=104074>). Вивчення програм у різних країнах дозволило зробити висновок про збільшення частки практичної підготовки здобувачів, міждисциплінарний характер іноземних програм, а також збільшення уваги до соціальних навичок здобувачів, що може бути запозичено для підвищення конкурентоздатності ОНП «Економіка» на ринку освітніх послуг. Аналіз досвіду інших ЗВО дозволив включити до ОНП (вибіркову дисципліну «Когнітивні технології в економіці») та рекомендувати тринарну модель самовдосконалення ОНП «Освіта-наука-стейкхолдери». Спілкування із здобувачами та роботодавцями, які підтвердили, що цілі освітньої програми, її фокус та програмні результати навчання дозволяють випускникам даної програми бути конкурентоспроможним в науково-педагогічній діяльності та на ринку праці економіки будівництва. Тенденції розвитку спеціальності враховуються на основі їх моніторингу, який здійснюється, в першу чергу, науковими керівниками та гарантом, які одночасно є і викладачами по даній ОНП, про що свідчать результати наукової діяльності, які, в свою чергу, враховуються при розробці навчально-методичного забезпечення та удосконаленні освітньої складової.

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

Стандарт вищої освіти за спеціальністю 051 Економіка за третім (освітньо-науковим) рівнем вищої освіти під час формування ОП та на момент акредитації ОНП відсутній. В процесі зустрічей з гарантом та науково-педагогічним персоналом, які входять в групу розробників, було отримано підтвердження факту, що у процесі розроблення ОНП «Економіка» <http://surl.li/ttgl> використовувався Проект Стандарту ВО, який повністю узгоджений із Національною рамкою кваліфікацій <https://data.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-%D0%BF/paran12#n12>. ЕГ дійшла висновку, що зміст ОНП відповідає її основним завданням та дає можливість досягти результатів навчання, які відповідають дескрипторам НРК для 8-го кваліфікаційного рівня, забезпечує здатність випускників ОНП розв'язувати

комплексні проблеми у галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності, які передбачають глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та вмінь, яке забезпечується науковою і освітньою складовими програми, зокрема, при: 1) формуванні концептуальних та методологічних знань в галузі чи на межі галузей знань або професійної діяльності, спеціалізовані уміння/навички і методи, необхідні для розв'язання значущих проблем у сфері професійної діяльності, науки та/або інновацій, розширення та переоцінки вже існуючих знань і професійної практики (ІК, ЗК01, ЗК02, ЗК06, ЗК08, ФК01, ФК03, ФК05, ФК09, ПРН01, ПРН02, ПРН03, ПРН12, ПРН13); 2) започаткуванні, плануванні, реалізації та коригуванні послідовного процесу ґрунтовного наукового дослідження з дотриманням належної академічної доброчесності (ІК, ЗК01, ЗК02, ФК05, ФК07, ФК08, ПРН05, ПРН08, ПРН09, ПРН14, ПРН15); 3) критичному аналізі, оцінці і синтезу нових та комплексних ідей (ІК, ЗК01, ФК03, ФК06, ПРН04.); 4) вільному спілкуванні з питань, що стосуються сфери наукових та експертних знань, з колегами, широкою науковою спільнотою, суспільством у цілому, використання академічної української та іноземної мови у професійній діяльності та дослідженнях (ЗК03, ФК02, ПРН06, ПРН11); 5) демонстрації значної авторитетності, інноваційності, високого ступеню самостійності, академічної та професійної доброчесності, постійній відданості розвитку нових ідей або процесів у передових контекстах професійної та наукової діяльності (ІК, ЗК04, ЗК06, ФК04, ПРН07, ПРН14); 6) здатності до безперервного саморозвитку та самовдосконалення (ІК, ЗК07, ФК03, ПРН04, ПРН15).

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

ОНП, її цілі та ПРН вмонтовані в стратегію розвитку КНУБА та відповідають місії Університету. Освітня програма базується на тривалому досвіді підготовки НПП, функціонуванні аспірантури та спеціалізованих вчених рад за економічними спеціальностями, налагоджена співпраця зі здобувачами, стейкхолдерами, представниками інших ЗВО як потенційними роботодавцями та як розробниками ОНП, досвід яких вивчають та враховують при удосконаленні ОНП, що дозволяє забезпечити високий рівень наукової складової програми і враховувати регіональний, галузевий контекст та тенденції розвитку спеціальності

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

1. В самоаналізі та під час співбесід недостатньо окреслено унікальність ОНП та недостатньо конкретизовано цілі та основний фокус ОНП. Рекомендації: Звернути увагу та посилити унікальність ОНП; конкретизувати цілі та основний фокус ОНП в напрямку врахування її унікальності та при розкритті особливостей освітньої складовою зробити акцент на її якісні відмінності від існуючих програм, передбачених Порядком підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти та відповідно до Стратегії КНУБА 2. В університеті недостатня кількість впроваджених заходів щодо врахування позицій та потреб зацікавлених сторін. Рекомендації: розглянути доцільність формалізації тісного взаємозв'язку зі стейкхолдерами та можливість включення до складу розробників ОНП більшого кола роботодавців та інших стейкхолдерів до складу проектною групи. 3. Обмежене вивчення та недостатнє врахування досвіду аналогічних іноземних освітніх програм. Рекомендації: розширити перелік іноземних освітніх програм, досвід яких може бути використаний при удосконаленні власної освітньої програми, враховуючи значну кількість іноземних закладів вищої освіти та міжнародних організацій, з якими у КНУБА укладено угоди про співробітництво, вивчити досвід вітчизняних та іноземних програм з метою уточнення цілей та удосконалення власної ОНП.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень B

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

У ході роботи з критерієм 1, ЕГ дійшла до висновку, що ОНП відповідає якісним характеристикам за підкритеріями 1.1 - 1.4: цілі програм відповідають місії закладу, при їх визначенні та формулюванні програмних результатів навчання враховуються позиції здобувачів, роботодавців та інших стейкхолдерів, тенденції розвитку спеціальності, галузевий та регіональний аспект, досвід інших вітчизняних та іноземних програм. Виходячи з релевантності викладеної інформації та підтверджуючих її фактів (сильних сторін, позитивних практик, слабких сторін, недоліків), питомої ваги окремих підкритеріїв та наявності в закладі підходу, орієнтованого на вдосконалення, експертна група вважає можливим стверджувати щодо достатньої відповідності ОНП «Економіка» Критерію 1 при наявності недоліків, що не є суттєвими, а саме: недостатньо окреслено унікальність ОНП та недостатньо конкретизовано цілі та основний фокус ОНП; недостатня кількість впроваджених заходів щодо врахування позицій та потреб зацікавлених сторін; обмежене вивчення та недостатнє врахування досвіду аналогічних іноземних освітніх програм. Рекомендації: посилити унікальність ОНП; конкретизувати цілі та основний фокус ОНП в напрямку врахування її унікальності та при розкритті особливостей освітньої складовою зробити акцент на її якісні відмінності від існуючих

програм, передбачених Порядком підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти та відповідно до Стратегії КНУБА; розглянути доцільність формалізації тісного взаємозв'язку зі стейкхолдерами та можливість включення до складу розробників ОНП більшого кола роботодавців та інших стейкхолдерів до складу проектної групи; розширити перелік іноземних освітніх програм, досвід яких може бути використаний при удосконаленні власної освітньої програми. Рекомендації є досяжними.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Обсяг ОНП (редакцій 2016 та 2020 року http://www.knuba.edu.ua/?page_id=107622) становить відповідно 57 та 60 кредитів ЄКТС, що відповідає Закону України «Про вищу освіту» та Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах). При формуванні ОНП дотримані вимоги щодо вибіркової складової у 2020 році в обсязі 15 кредитів ЄКТС (25%) відведених на вибіркові компоненти освітньої програми (вибіркові навчальні дисципліни), а при формуванні ОНП 2016 року - 12 кредитів ЄКТС (21%), що було нижче 25%. При формуванні ОНП та навчальних планів вимоги щодо наявності обов'язкових чотирьох освітніх складових, передбачених п.27 Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах) <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/261-2016-%D0%BF#Text>, дотримані, а саме: на оволодіння загальнонауковими (філософськими) компетентностями в ОНП 2016 та 2020 року виділено відповідно 6 та 4,5 кредитів (НД.02 - 6 кредитів, ОК.02 - 4,5 кредити) – вимоги 4-6 кредитів; на здобуття мовних компетентностей в ОНП 2016 року було виділено 8 кредитів, (НД.01) - вимоги 6-8 кредитів, в ОНП 2020 року кількість кредитів зменшено до 6 кредитів (ОК.01); на набуття універсальних навичок дослідника, застосування сучасних інформаційних технологій у науковій діяльності, організації та проведення навчальних занять, управління науковими проектами в ОНП 2016 року було виділено 6 кредитів (НД.04 - 6 кредитів) – вимоги не менше 6 кредитів, в ОНП 2020 року виділено також 6 кредитів (ОК.03 - 3 кредити, ОК.04 - 3 кредити); на здобуття глибинних знань зі спеціальності в ОНП 2016 року виділено 12 кредитів (НД.03) – вимоги 12 кредитів, в ОНП 2020 року – 13,5 кредитів (ОК.05 - 3 кредити, ОК.06 - 3 кредити, ОК.07 – 7,5 кредита). Експертна група дійшла висновку, що ОНП 2020 року є чітко структурованою, при формуванні переліку та обсягу обов'язкових компонент мінімальні вимоги щодо обсягу кожної освітньої складової повністю дотримані і в цілому відповідають чинним рекомендаціям щодо структурування освітньо-наукових програм третього рівня вищої освіти. Однак, під час спілкування зі здобувачами вищої освіти були озвучені пропозиції щодо посилення складових ОНП спрямованих на здобуття мовних компетентностей, а також на розвиток навичок застосування сучасних інформаційно-аналітичних методик та технологій.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

В цілому зміст ОНП достатньо чітко структуровано у контексті загального часу навчання, а освітні компоненти логічно взаємопов'язані. Однак, в ОНП 2016 року відсутня структурно-логічна схема, що ускладнює сприйняття аспірантами та іншими стейкхолдерами взаємозв'язків між окремими освітніми компонентами. У ОНП 2020 року структурно-логічна схема представлена http://www.knuba.edu.ua/?page_id=107622. Разом з тим, ЕГ рекомендує, крім самої схеми, навести короткий її опис для більш чіткого визначення ключових ідей, що покладені в основу формування системи взаємопов'язаних освітніх компонент за даною програмою. Освітні компоненти в цілому дозволяють досягти цілей ОНП та програмних результатів, що підтверджується матрицею відповідності. ЕГ вважає за необхідне зауважити, що формування варіативної складової лише в частині дисциплін, що забезпечують набуття глибинних знань зі спеціальності, обмежує можливості та прагнення здобувачів щодо додаткового вивчення дисциплін гуманітарного спрямування та в тому числі набуття soft skills або які відповідають іншим освітнім складовим зазначеного Порядку <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/261-2016-%D0%BF#Text>, Також Експертна група рекомендує КНУБА продовжити траєкторію щодо розширення переліку вибірових дисциплін <http://org2.knuba.edu.ua/mod/folder/view.php?id=38089> та практики вибору дисциплін з інших освітніх програм університету (при специфічних освітніх потребах конкретного здобувача).

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Обов'язкові компоненти ОП відповідають предметній області спеціальності 051 Економіка. Обов'язкові та вибіркові освітні компоненти мають тісний зв'язок зі спеціальністю та предметною областю, охоплюють як теоретичний, так і практичний зміст предметної області. Члени ЕГ дійшли висновку, що ОНП спрямована на формування у здобувача системного наукового світогляду, сприяння у оволодінні компетентностями, необхідними для здійснення наукової, професійної і викладацької діяльності у сфері економіки. Це дозволяє підготувати фахівців, які здатні

обґрунтовувати та розв'язувати комплексні проблеми в галузі професійної, у тому числі дослідницько-інноваційної діяльності, та які, володіють методологією наукової та педагогічної діяльності, здатні проводити оригінальні наукові дослідження в економічній сфері на різних рівнях. Під час інтерв'ю, здобувачі та роботодавці засвідчили, що дисципліни, які викладалися чи викладаються на ОНП дають змогу сформувати фахівця за спеціальністю 051 Економіка.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

Результати зустрічей із здобувачами, науковими керівниками та НПП підтвердили наявність напрямів формування індивідуальної освітньої траєкторії, їх розуміння здобувачами та свідоме застосування. У відомостях самооцінювання і навчальних планах обсяг, який відводиться на дисципліни за вибором здобувачів зазначений в ОП – 15 кредитів, що відповідає вимогам Закону України «Про вищу освіту» в частині забезпечення права здобувачів ОНП обирати дисципліни обсягом не менше 25%. Вибір здобувачами вибіркового дисциплін в КНУБА регламентує «Положенням про організацію навчального процесу в КНУБА» <http://surl.li/gdpx> та «Положенням про порядок вибору дисциплін здобувачами освіти КНУБА» <http://surl.li/svok>. Зіставлення результатів інтерв'ювання різних фокус-груп дозволяє зробити висновок про комплексність застосованих заходів в напрямку удосконалення процедур вибору дисциплін. В ОНП 2016 р. було застосовано блокову систему, аспірантам пропонувалося на вибір два блоки дисциплін з правом вибору по 4 дисципліни (по 3 кредити ЄКТС кожна). В ОНП 2020 р. зазначено про можливість вибору трьох вибіркового дисциплін (по 5 кредитів ЄКТС). Для вибору аспірантам пропонуються, по-перше, 17 дисциплін, інформація про які представлено <http://org2.knuba.edu.ua/mod/folder/view.php?id=38089>, по-друге, з загального кошику, який розміщений на сайті КНУБА за <http://org2.knuba.edu.ua>. Можливість аспірантів формувати індивідуальну освітню траєкторію також підтверджується тим, що в індивідуальному плані здобувача можуть передбачатись дисципліни, які здобуті при реалізації освітніх компонентів здобутих на інших ОНП, в іншому ЗВО або за програмами міжнародної академічної мобільності, що передбачено п.10.3.2-10.3.6 «Положення про організацію навчального процесу в КНУБА» <http://surl.li/gdpx>, «Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність учасниками освітнього процесу КНУБА» <https://cutt.ly/WyRsAww>. Аналіз наданих нормативних документів, а також інформація, що була отримана під час спілкування з фокус-групами дає підстави стверджувати, що в КНУБА створені всі умови для формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувача. Відзначаючи запроваджені заходи щодо формування широкого переліку вибіркового дисциплін, ЕГ вважає за необхідне звернути увагу на доцільність забезпечення публічності та прозорості всього переліку вибіркового дисциплін, особливо для аспірантів та необхідно розширити перелік вибіркового компонентів за рахунок розширення дисциплін, які є дотичними до тем дисертаційних досліджень здобувачів. Передбачення можливості проведення занять індивідуально для окремих здобувачів (якщо групи сформувати неможливо) є обґрунтованим, відповідає контингенту здобувачів та дозволяє врахувати їх інтереси при формуванні індивідуальної освітньої траєкторії.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

ОНП передбачає здобуття практичних компетентностей за допомогою практичної складової освітніх компонент (практичних занять), запроваджених форм та методів оцінювання, залучення здобувачів до виконання науково-дослідних робіт, а також за допомогою педагогічної практики (ОК.08, обсяг 15 кредитів). Педагогічна практика, організація та проведення якої регламентується відповідною програмою <http://surl.li/ttha> та «Положенням про педагогічну практику аспірантів» <http://surl.li/svpo>. Метою практики є забезпечення формування у здобувачів відповідних професійних компетенцій, пов'язаних з науково-педагогічною діяльністю за профілем своєї спеціальності у закладах вищої освіти. Практична підготовка здобувачів за ОНП формує ряд ключових для третього рівня вищої освіти загальних і фахових компетентностей, серед яких: ЗК02, ЗК03, ЗК05, ЗК07, ЗК08, ФК03, ФК04, ФК08 та інших. Представлені КНУБа зразки матеріалів щодо практики (бази практики, звіт з пед.практики – завантажені у відповідь на запит), дозволяє підтвердити можливість здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності у закладах вищої освіти. Здобувачі підтвердили можливості вибору бази проходження практики (КНУБА або інший заклад вищої освіти), можливість зарахування в якості педагогічної практики досвіду роботи в якості науково-педагогічного (педагогічного) працівника, а також аспіранти підтвердили, що під час педагогічної практики проводили семінарські заняття та відзначили достатній рівень якості керівництва практикою.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

Аналіз ОНП, робочих навчальних програм, методичного забезпечення, результати зустрічей із здобувачами, науковими керівниками та науково-педагогічним персоналом дає можливість експертній групі підтвердити наявність умов для набуття здобувачами соціальних навичок (soft skills). Фактично навички «soft skills» ОНП Економіка формуються в рамках всіх освітніх компонент ОНП: ОК.01-ОК.08., доказом чому є застосовані методи

навчання (їх опис був представлений науково-педагогічними працівниками на зустрічі). Здобувач також може обирати вибіркові компоненти, які підкріплюють та надають подальший розвиток соціальним навичкам. В процесі спілкування із науковими керівниками та здобувачами було отримано докази того, що процес підготовки та написання дисертаційної роботи також включає інструменти, які дозволяють набути soft skills. Відзначено було, що навички soft skills здобувачі набувають поза межами освітнього процесу. Систематична організація та проведення науково-практичних конференцій, семінарів та інших заходів сприяють набуттю соціальних та комунікаційних навичок soft skills у здобувачів ОП. Разом з тим, експертна група рекомендує посилити набуття навичок soft skills у межах освітніх компонентів ОП, що буде впливати на формування системного наукового світогляду, професійної етики, загального культурного кругозору, набуття універсальних навичок дослідника і дозволить забезпечити специфічні потреби аспірантів, про що і було відзначено здобувачами третього (освітньо-наукового) рівня на зустрічі в якості побажання.

7. Зміст освітньої програми ураховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Професійний стандарт доктора філософії з економіки відсутній.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

За результатами аналізу ОНП, навчального плану, зустрічей зі здобувачами експертна група має можливість підтвердити, що обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів в цілому є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання та не встановила фактів надмірного навантаження на здобувачів вищої освіти. Встановлено, що співвіднесення обсягу окремих освітніх компонентів ОП (у кредитах ЄКТС) із фактичним навантаженням здобувачів вищої освіти (включно із самостійною роботою) зазначено у п. 3.3 Положенням про організацію освітнього процесу в КНУБА <http://surl.li/ttiv> Рекомендована структура кредиту ЄКТС в Університеті для третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти у межах: обсяг аудиторних становить 27,0%, обсяг самостійної роботи здобувачів становить 48,0%, педагогічна практика - 25%. У процесі вивчення ОП, навчального плану та робочих програм освітніх компонентів підтверджено, що при реалізації ОП було дотримано дані вимоги. Наповнення 1 кредиту ECTS відповідає 30 годинам. В цілому, з огляду на наповнення годин видами навчальної роботи, можна констатувати наявність збалансованості між аудиторною роботою та самостійною роботою здобувачів. Співвідношення обсягу окремих освітніх компонентів є цілком логічним та обґрунтовується з точки зору кореляції бачення університетської спільноти із сучасними національними та зарубіжними практиками. Під час спілкування з фокус-групами також підтверджено достатність аудиторних годин, а за результатами спілкування зі здобувачами скарг на надмірне навантаження здобувачів вищої освіти за ОНП також не виявлено. Обсяг освітньо-наукової програми та окремих освітніх компонентів в цілому сприяє досягненню цілей та програмних результатів навчання, що підтверджується результатами опитування аспірантів Відділом моніторингу якості підготовки фахівців: http://www.knuba.edu.ua/?page_id=98233 та опитуванням наукових керівників здобувачів та інших викладачів з подальшим колективним обговоренням на засіданнях кафедр та науково-методичної комісії спеціальності http://www.knuba.edu.ua/?page_id=40954. Члени ЕГ дійшли висновку, що обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах ЄКТС) реалістично відображає фактичне навантаження здобувачів та є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

За ОНП не здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти. Однак, члени ЕГ, відзначили, що структура ОНП передбачає формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувача, яка може здійснюватись за формою дуальної освіти та впроваджувати окремі її елементи шляхом активного залучення до освітнього процесу зовнішніх стейкхолдерів.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

ОНП збалансована, а перелік обов'язкових компонентів ОНП відповідає предметній області спеціальності 051 Економіка. Освітні компоненти дозволяють досягти цілей та програмних результатів навчання. ОНП та освітня діяльність зорієнтовані на студентоцентризований підхід, використовується широкий набір напрямів формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувача, які охоплюють організацію як освітньої, так і наукової складової ОНП. ОНП Економіка спрямована на набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills) як у межах вивчення обов'язкових освітніх компонентів так і вибіркових. Відбувається постійне вдосконалення вибіркової

частини та механізму вибору дисциплін, запроваджений широкий університетський каталог на <http://org2.knuba.edu.ua>, яким передбачена можливість вибору дисциплін, що викладаються за іншими рівнями вищої освіти та на інших освітніх програмах. Обов'язкові освітні компоненти логічно пов'язані між собою, структурі ОНП притаманний комплексний характер, що дозволяє охопити питання соціально-економічного розвитку систем мікро-, мезо- та макрорівня, що, безумовно, впливає і на якість ОНП за критерієм 10 в контексті задоволення наукових інтересів аспірантів. Комплексний підхід до організації педагогічної практики здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня. ЗВО демонструє поступовий процес удосконалення даної ОНП враховуючи, як результати опитування зовнішніх та внутрішніх стейкхолдерів.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

Слабкі сторони: недостатніми є складові ОНП, які спрямовані на здобуття мовних компетентностей, а також на розвиток навичок застосування сучасних інформаційно-аналітичних методик та технологій; представлення в переліку вибіркових дисциплін освітніх компонентів, спрямованих в основному на здобуття глибоких знань із спеціальності; не повне забезпечення публічності та прозорості всього переліку вибіркових дисциплін, які є дотичними до тем дисертаційних досліджень здобувачів. Рекомендації: 1) продовжити процес удосконалення змісту освітньо-наукової програми за рахунок розширення переліку вибіркових дисциплін, зокрема тих, що формують навички необхідні для застосування сучасного інформаційно-аналітичного інструментарію наукових досліджень та удосконалення володіння іноземною мовою, через викладання освітніх складових, що сприятиме покращенню наукових результатів аспірантів та їх входженню у міжнародне освітньо-наукове середовище; 2) розширити перелік вибіркових дисциплін і ввести освітні компоненти, спрямовані на формування системного наукового світогляду, професійної етики, загального культурного кругозору, набуття універсальних навичок дослідника тощо; продовжити траєкторію щодо розширення переліку вибіркових дисциплін та практики вибору дисциплін з інших освітніх програм університету (при специфічних освітніх потребах конкретного здобувача). 3) звернути увагу на доцільність забезпечення публічності та прозорості всього переліку вибіркових дисциплін, особливо для аспірантів та розширити перелік вибіркових компонентів за рахунок розширення дисциплін, які є дотичними до тем дисертаційних досліджень здобувачів. Також слід включити більше дисциплін, які направлені на формування соціальних та комунікаційних навичок soft skills.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень B

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

У ході роботи з критерієм 2, ЕГ дійшла до висновку, що ОНП в достатній мірі відповідає якісним характеристикам за підкритеріями 2.1-2.9: обсяг програми відповідає вимогам законодавства щодо навантаження в кредитах ЄКТС, її зміст має чітку структуру, дозволяє досягти програмних результатів навчання та відповідає предметній області, є можливості для формування індивідуальної освітньої траєкторії, які постійно вдосконалюються, передбачена належна практична підготовка, а також набуття softskills, фактичне навантаження є в цілому адекватним. Беручи до уваги всю цілісність встановлених фактів (сильних сторін, позитивних практик, слабких сторін, недоліків) та їх контексту, експертна група вважає можливим стверджувати про наявність загалом відповідності освітньої програми критерію 2 при наявності недоліків, що не є суттєвими, а саме: недостатніми є складові ОНП, які спрямовані на здобуття мовних компетентностей; не повне забезпечення публічності та прозорості всього переліку вибіркових дисциплін, які є дотичними до тем дисертаційних досліджень здобувачів. Рекомендації: 1) продовжити процес удосконалення змісту освітньо-наукової програми за рахунок розширення переліку вибіркових дисциплін; 2) розширити перелік вибіркових дисциплін і ввести освітні компоненти, спрямовані на формування системного наукового світогляду, професійної етики, загального культурного кругозору, набуття універсальних навичок дослідника тощо; продовжити траєкторію щодо розширення переліку вибіркових дисциплін та практики вибору дисциплін з інших освітніх програм університету (при специфічних освітніх потребах конкретного здобувача). 3) звернути увагу на доцільність забезпечення публічності та прозорості всього переліку вибіркових дисциплін, особливо для аспірантів та розширити перелік вибіркових компонентів за рахунок розширення дисциплін, які є дотичними до тем дисертаційних досліджень здобувачів. Рекомендації є досяжними.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Експертною групою було вивчено Правила прийому до аспірантури та докторантури КНУБА, які оприлюднені на сайті університету на веб-сторінці за адресою http://www.knuba.edu.ua/?page_id=89674. Відповідно до Правил вступу на ОНП здійснюється на підставі диплома магістра або спеціаліста. Вступники до аспірантури можуть подавати

заяви до вступу не більше, ніж на 2 спеціальності і навчатися за кошти державного бюджету тільки на одній з них. Правилами прийому передбачена можливість навчання в аспірантурі за кошти державного бюджету та кошти юридичних та фізичних осіб. Правилами вступу передбачені рівні права для всіх вступників, проте надається перевага при отриманні однакових балів, вступникам, які рекомендовані до вступу вченою радою ЗВО, одержали більший бал при складанні іспиту зі спеціальності, успішно закінчили магістратуру, мають наукові публікації. Під час зустрічей було встановлено, що навчання на ОНП відбувається у двох формах: очній денній і очній вечірній. За поясненнями гаранта ці форми навчання розрізняються розкладом, а саме - навчання на очній вечірній формі починається з 17.30, а на очній денній зранку. У Правилах прийому до аспірантури та докторантури КНУБА форми навчання в аспірантурі не прописані. У Положенні про організацію навчального процесу в Київському національному університеті будівництва і архітектури (<http://surl.li/gdpx>) на с. 44 прописано, що підготовка здобувачів вищої освіти ступеня доктор філософії за державним замовленням здійснюється винятково в аспірантурі заочною (денною або вечірньою) формою навчання. Пояснення у відмінностях очної денної та очної вечірньої форм навчання наведено на с. 16 Положення про організацію навчального процесу, де чітко вказано, що очна вечірня форма навчання передбачає зменшений обсяг аудиторного навантаження аспірантів. У Правилах прийому до аспірантури немає відомостей яким чином вступник до аспірантури може обрати очну денну або очну вечірню форми навчання. Експертна група рекомендували би чітко прописати правила допуску до вступних іспитів, оскільки порядок оцінювання реферату, наукових праць та проходження співбесіди чітко не прописано, що суперечить правилу правової визначеності і унеможливорює чесну конкуренцію між тими, хто вступає до аспірантури та доповнити Правила прийому до аспірантури і докторантури процедурою обрання форми навчання.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Вступні випробування передбачають складання іспитів за обраною спеціальністю, іноземної мови, додаткового випробування. Вступник, який підтвердив знання іноземної мови сертифікатом (не нижче рівня B2) звільняється від складання іспиту з іноземної мови із зарахуванням результату за іспит на найвищому рівні ("відмінно" - 100A). Програми вступних випробувань розміщена на сайті ЗВО і доступна для всіх (http://www.knuba.edu.ua/?page_id=42337). Програми вступних іспитів переглядаються і оновлюються щорічно та обговорюються на засіданнях кафедри. Вступний іспит враховує особливості ОНП, що підтверджується змістом екзаменаційних білетів. У Правилах прийому до аспірантури та докторантури КНУБА (http://www.knuba.edu.ua/?page_id=89674) прописано, що вступники при вступі в аспірантуру подають список наукових праць, а при його відсутності наукові доповіді (реферати) з обраної ними наукової спеціальності з обов'язковою рецензією на них провідних фахівців в цій галузі та оцінкою за п'ятибальною системою. У Правилах прийому немає вимог щодо подачі вступником опису своїх наукових намірів у формі дослідницької пропозиції. При спілкуванні із здобувачами ЕГ не отримала підтвердження, що вони таку пропозицію готували при вступі. ЕГ дійшла висновку, що Програма вступних випробувань дозволяє залучити на навчання осіб, зацікавлених у проведенні наукових досліджень у напрямі економіки будівництва, відображає особливості ОНП та є доступною для широкого кола зацікавлених осіб, так як розміщена на сайті ЗВО.

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

В ЗВО діє Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність учасниками освітнього процесу КНУБА http://www.knuba.edu.ua/?attachment_id=75589. Організаційне забезпечення академічної мобільності здобувачів освітніх ступенів відображене у Положенні про організацію навчального процесу в Київському національному університеті будівництва і архітектури (<http://surl.li/gdpx>). За результатами проведених зустрічей ЕГ дійшла висновку, що учасники освітнього процесу інформовані існуючими Положеннями щодо можливостей академічної мобільності під час навчання в аспірантурі. Інформація про можливості здійснення академічної мобільності є доступною на сайті ЗВО (http://www.knuba.edu.ua/ukr/?page_id=8817), проте випадків академічної мобільності та визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, на даній ОНП не було.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

У ЗВО діють «Положення про визнання результатів, отриманих у неформальній освіті» (<http://surl.li/tekv>) та «Положення про організацію навчального процесу КНУБА» (<http://surl.li/gdpx>), які регламентують визнання результатів навчання і які є доступними для всіх учасників освітнього процесу. Під час спілкування експертної групи зі здобувачами було встановлено, що здобувачі обізнані з Положеннями. Експертною групою встановлено відсутність практичного досвіду застосування визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті на даній ОНП. ЕГ дійшла висновку, що відсутність випадків визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО на даній ОНП за спеціальністю 051 «Економіка» не можна вважати недоліком, так як відповідно Закону України "Про освіту" (ст. 8) у системі формальної освіти результати навчання, отримані у неформальній освіті, можуть бути

визнані у порядку, визначеному законодавством. У законодавстві України відсутні чіткі правила визначення цієї норми з відповідними рекомендаціями. Відсутність чітко прописаного порядку дій у законодавстві України надає можливість експертній групі не вважати відсутність практичного досвіду перезарахування результатів навч

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

Правила прийому до аспірантури та докторантури та інші документи розміщені на сайті ЗВО та є доступними для ознайомлення для всіх зацікавлених осіб. На сайті ЗВО оперативно розміщується інформація про всі зміни, які відбуваються як у законодавчій базі, так і в житті університету. Правила прийому до аспірантури та докторантури відображають особливості ОНП та сприяють залученню здобувачів ступеня доктора філософії на навчання на даній ОНП.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

Обмежена інформація у Правилах прийому до аспірантури та докторантури щодо порядку в оцінювання рефератів, наукових праць та проходження співбесіди. Також експертною групою відмічено відсутність визначено механізму обрання форм навчання в аспірантурі, що допускає можливість неоднакового розуміння її вступниками та різними учасниками освітнього процесу. Рекомендації: конкретизація положень внутрішніх документів закладу щодо умов вступу до аспірантури, створення можливостей академічної мобільності здобувачів ступеня доктора філософії, які б відповідали змісту дисертаційних досліджень аспірантів.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

У ході роботи з критерієм 3, ЕГ дійшла до висновку, що ОПП має достатній рівень узгодженості із якісними характеристиками за підкритеріями 3.1 - 3.4. та відповідає рівню В. До сильних сторін можна віднести: Правила прийому до аспірантури та докторантури КНУБА є доступними для всіх стейкхолдерів та розміщені на сайті ЗВО. На сайті ЗВО розміщена актуальна інформація про діяльність університету, навчання аспірантів, їхні здобутки, про наукову діяльність кафедр, про наукове співробітництво з іншими організаціями та ЗВО, що сприяє залученню на навчання за ОНП Економіка і відображає особливості цієї освітньо-наукової програми. Серед слабких сторін, що зумовили надання рекомендацій: Неповна інформація щодо умов вступу на навчання в аспірантурі, а саме, відсутність інформації щодо оцінювання реферату, наукових праць та проходження співбесіди, а також відсутність чітко прописано процедури обрання форм навчання в аспірантурі допускає можливість їх неоднакового розуміння різними стейкхолдерами та учасниками освітнього процесу. Рекомендації: конкретизація положень внутрішніх документів, підвищення рівня академічної мобільності аспірантів та набуття практичного досвіду зарахування результатів навчання, отриманих у неформальній освіті. Рекомендації є досяжними.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Освітній процес за ОНП здійснюється у відповідності до «Положення про організацію освітнього процесу в КНУБА» (<http://surl.li/gdpx>) та «Положення про організацію моніторингу якості підготовки фахівців» (<http://surl.li/tfef>). Ці Положення розміщені на сайті університету і є доступними для ознайомлення для всіх учасників освітнього процесу. Відповідно до п. 3.1. «Положення про організацію освітнього процесу в КНУБА» (<http://surl.li/gdpx>) на ОНП навчання здійснюється за двома формами: очна денна, очна вечірня. Заняття проводяться посеместрово у вигляді лекцій та практичних занять. В освітньому процесі передбачено також самостійна робота аспірантів, консультації з науковими керівниками. НПП та здобувачі підтвердили наявність різних форм контролю знань здобувачів: тестування, написання письмових робіт, складання іспитів, заліків. При оцінці знань студентів застосовується накопичувальна (100 бальна) система. У модульному середовищі кожне завдання має відомості щодо його максимальної оцінки, тому здобувачі, виконуючи ці завдання, розуміють, яку максимальну кількість балів вони можуть отримати. Опитування задоволеності здобувачами методами навчання і викладання здійснюється на рівні

кафедри. Результати опитування оприлюднено на сайті ЗВО http://www.knuba.edu.ua/?page_id=40954. Рівень задоволеності здобувачів навчанням на ОНП склав 89%. За результатами проведених зустрічей із НПП та здобувачами ЕГ дійшла висновку, що здобувачі можуть вільно обирати вибіркові дисципліни, перелік яких щорічно уточнюється, що дозволяє формувати здобувачам індивідуальну траєкторію навчання. Перелік вибірових дисциплін розташовано на сайті ЗВО (http://www.knuba.edu.ua/?page_id=107622). Здобувачі самостійно обирають вибіркові дисципліни із переліку, який запропонований навчальним планом ОНП або з будь-якої іншої освітньої програми ЗВО. З робочими програмами навчальних дисциплін здобувачі можуть ознайомитися до початку навчального процесу, інформація оприлюднюється на сайті ЗВО (<http://org2.knuba.edu.ua>). Під час зустрічі ЕГ із здобувачами негативних відгуків щодо форм та методів викладання не надійшло. Здобувачі відмітили високий професіоналізм НПП, які викладають навчальні дисципліни на ОНП, та підтвердили свої можливості вільно обирати дисципліни за вибором та тему дисертації, що підкреслює їх академічну свободу. Під час карантинних обмежень заняття проводились через модульне середовище ЗВО. Всі навчальні дисципліни мають своє розташування у модульному середовищі (наприклад, <http://org2.knuba.edu.ua/course/index.php?categoryid=29> - іноземна мова+ акад. доброчесність <http://org2.knuba.edu.ua/course/index.php?categoryid=51> - філософія), до яких надано доступ здобувачам. На зустрічі із здобувачами, вони підтвердили, що заняття проводилися в онлайн режимі через ресурс Teams. Форми та методи навчання та викладання відповідають вимогам студоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається зрозуміла інформація щодо цілей, змісту, результатів навчання ОНП, яка є доступною на сайті ЗВО за адресою: http://www.knuba.edu.ua/?page_id=107622. На зустрічі з ЕГ здобувачі підтвердили, що мають доступ до ОНП, силабусів або робочих навчальних програм дисциплін, графіку навчального процесу, критеріїв оцінювання за окремими видами контролю. При зарахуванні на навчання на ОНП здобувачі окрім розширеного засідання кафедри, на якому отримують інформацію про освітній процес на ОНП, мають можливість отримати розширену інформацію про ЗВО та ОНП шляхом відвідування семінарів для аспірантів «Перші кроки здобувача», які організуються Молодіжною науковою радою КНУБА на початку навчального року (http://www.knuba.edu.ua/?page_id=32752). Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається зрозуміла інформація щодо цілей, змісту, результатів навчання ОНП, яка є доступною на сайті ЗВО за адресою: http://www.knuba.edu.ua/?page_id=107622. На зустрічі з ЕГ здобувачі підтвердили, що мають доступ до ОНП, силабусів або робочих навчальних програм дисциплін, графіку навчального процесу, критеріїв оцінювання за окремими видами контролю. При зарахуванні на навчання на ОНП здобувачі окрім розширеного засідання кафедри, на якому отримують інформацію про освітній процес на ОНП, мають можливість отримати розширену інформацію про ЗВО та ОНП шляхом відвідування семінарів для аспірантів «Перші кроки здобувача», які організуються Молодіжною науковою радою КНУБА на початку навчального року (http://www.knuba.edu.ua/?page_id=32752). Робочі програми навчальних дисциплін розміщуються на сайті ЗВО і містять відомості щодо цілей, змісту та очікуваних результатів навчання, порядок та критерії оцінювання (http://www.knuba.edu.ua/?page_id=107622) і доступними для здобувачів на початку навчального року. ЕГ дійшла висновку, що всім учасникам освітнього процесу надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання за ОНП.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

Поєднання навчання і досліджень під час реалізації ОНП відбувається шляхом залучення аспірантів до виконання наукових тем кафедр та співпраці із стейкхолдерами. Наукові дослідження аспірантів та їх наукових керівників проводяться у рамках співпраці з ДП «НДІ будівельного виробництва ім. В.Балицького» Мінрегіону України, який є одним із головних роботодавців для випускників ОНП, а також в рамках співпраці Сілезький технічний університет «Сілезька політехніка» (Польща) <http://www.knuba.edu.ua/?p=54760>. На зустрічі ЕГ із роботодавцями, ЕГ отримала підтвердження від роботодавців щодо проведення спільних наукових досліджень та спільних публікацій результатів наукових досліджень, зокрема, є спільні публікації аспірантів із науковими співробітниками LLC Astana IT University (Kazakhstan) (договір про співпрацю з цим університетом є на сайті ЗВО http://www.knuba.edu.ua/?page_id=40954). Результати наукових досліджень публікуються у наукових фахових виданнях України, закордонних виданнях. Апробація результатів наукових досліджень відбувається через доповіді на Всеукраїнських та Міжнародних науково-практичних конференціях. ЕГ відмічає низьку публікаційну активність аспірантів у наукових виданнях, які індексуються у НМБД Scopus та Web of Science. По результатам проведених зустрічей із керівником та менеджментом ЗВО, науковими керівниками здобувачів та здобувачами ЕГ дійшло висновку, що такий стан пояснюється тим, що у ЗВО відсутнє матеріальне стимулювання аспірантів щодо публікацій наукових досліджень у наукових виданнях, які індексуються у НМБД Scopus та Web of Science. Преміювання за публікації у наукових виданнях, які індексуються НМБД Scopus та Web of Science передбачено тільки для науково-педагогічних працівників ЗВО. ЕГ рекомендовано передбачити матеріальне заохочення здобувачів ступеня доктора філософії до публікацій результатів наукових досліджень у наукових виданнях, які індексуються НМБД Scopus та Web of Science. ЕГ не знайшла підтвердження щодо поданих заявок за участю аспірантів на отримання колективних або індивідуальних грантів для проведення наукових досліджень. За результатами спілкуванні зі здобувачами, науково-педагогічними працівниками та стейкхолдерами ЕГ дійшла висновку, що аспіранти активно залучені до проведення

наукових досліджень за науковими темами кафедр, приймають участь у розробці спільних із стейкхолдерами наукових проєктів. Результати наукових досліджень публікуються у наукових виданнях.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

Вивчення змісту РНП з навчальних дисциплін та спілкування з науково-педагогічними працівниками під час зустрічі на фокус-групі підтвердило наявність обов'язкової щорічної процедури оновлення робочих навчальних програм. Робочі програми навчальних дисциплін знаходяться у відкритому доступі на веб-ресурсі Moodle 3 (<http://org2.knuba.edu.ua>). Зміни в робочих програмах формуються з урахуванням змін в економіці країни, зокрема, в економіці будівництва. Також зміни у РНП навчальних дисциплін формуються за запитом аспірантів, результати наукових досліджень здобувачів регулярно впроваджуються в освітню складову ОНП: http://www.knuba.edu.ua/?page_id=107622. Оновлення робочих навчальних програм відбувається за результатами проведених наукових досліджень та їх обговорення на круглих столах <http://www.knuba.edu.ua/?p=46161>. З ініціативи здобувачів в РНП навчальної дисципліни «Теорія, моделі і механізми макроекономічного регулювання» внесено додатково теми «Графоаналітичні моделі декомпозиції рівноваги первинного ринку нерухомості» і «Динамічні моделі капітальних інвестицій в розрізі країн Євросоюзу», які розроблено здобувачами рамкаї їх наукових досліджень. ЕГ дійшла висновку, що оновлення науково-педагогічними працівниками змісту робочих навчальних програм навчальних дисциплін відбувається щорічно. При оновленні РНП навчальних дисциплін враховуються зміни, які відбуваються в економіці світу та країни, галузеві інновації, результати наукових досліджень як науково-педагогічних працівників так і аспірантів. Затвердження РНП навчальних дисциплін відбувається щорічно до початку навчального року.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

Інтерналізація діяльності ЗВО відбувається у відповідності до Стратегії інтерналізації КНУБА (<http://surl.li/svon>). За інформацією, яка була отримана при проведенні зустрічей ЕГ із здобувачами та науково-педагогічними працівниками ЗВО, встановлено, що всі учасники освітнього процесу мають вільний доступ до міжнародних наукометричних баз даних. Здобувачі підтвердили свою обізнаність у цьому питанні та можливість вільного доступу до міжнародних НМБД через бібліотеку ЗВО. Здобувачі та науково-педагогічні працівники ЗВО приймали участь у міжнародних заходах, які проходили у ЗВО (<http://www.knuba.edu.ua/?p=64540>, <http://www.knuba.edu.ua/?p=48942>, <http://www.knuba.edu.ua/?p=104074> тощо). На сайті ЗВО розміщено інформацію щодо проведення лекцій науково-педагогічними працівниками в ЗВО інших країн. Зокрема, Ніколаєвою Т.В. у 2019 р. проведено курс лекцій в Університеті Ла Корунья (Іспанія), <https://www.udc.es/gl/iss/cursos-2019/real-estate-management/>). Науково-педагогічні працівники беруть участь у міжнародних наукових стажуваннях: ISMA Business Incubator, Рига, Латвія (Беленкова О.Ю., Запечна Ю.О., Боліла Н.В., Івахненко І.С.). <http://www.knuba.edu.ua/?p=59999>, м. Любляна, Словенія Institut za varilstvo Institut za varilstvo organized by the Welding Institute Тема: «Trends in materials and digital economy welding work» (Цифра Т.Ю.). В межах НПО були запрошені викладачі зарубіжних ЗВО (Лекція «Когнітивні технології», проф. А. Кужьор, (м. Забже, Польща), доктор Д. Кравчик, проф. А. Квілінські, президент Інституту розвитку міжнародної співпраці (м. Познань, Польща) <http://www.knuba.edu.ua/?p=69044>). Під час спілкування із стейкхолдерами ЕГ встановлено, що проводяться спільні наукові дослідження в межах укладених договорів, зокрема, із науковими співробітниками LLC Astana IT University (Kazakhstan) (http://www.knuba.edu.ua/?page_id=40954). науковцями Сілезького технічного університету «Сілезька політехніка» (Польща) <http://www.knuba.edu.ua/?p=54760>. Результати досліджень публікуються у спільних наукових роботах у закордонних виданнях. Під час бесід з представниками фокус-груп ЕГ встановлено, що за час дії ОНП серед здобувачів не зафіксовано випадків академічного обміну або стажування у закордонному ЗВО. Здобувачі обізнані, що такі можливості існують в межах договорів, укладених КНУБА із закордонними ЗВО, проте фактично жоден здобувач не скористався цими можливостями. ЕГ дійшла висновку, що на ОНП підтверджені факти викладання та наукових досліджень, пов'язаних з інтернаціоналізацією діяльності. Не зафіксовано фактів академічної мобільності здобувачів.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

ОНП в достатній мірі відповідає якісним характеристикам по підкритеріям 4.1- 4.5. ОНП враховує вимоги студентоцентрованого підходу та принцип академічної свободи. Інформація по ОНП оприлюднюється на сайті ЗВО і доступна для всіх учасників освітнього процесу. Робочі програми навчальних дисциплін оновлюються щорічно. В робочих програмах враховується побажання здобувачів, враховуються результати наукових досліджень науково-педагогічних працівників, результати співпраці з іншими ЗВО, у тому числі і закордонними.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

Слабкі сторони. Низька публікаційна активність здобувачів у закордонних наукових виданнях. Відсутність фактів академічної мобільності здобувачів. Опитування рівня задоволеності здобувачів щодо методів навчання та викладання здійснюється на рівні кафедр. Рекомендації. Розробити механізм заохочення здобувачів наукового рівня доктор філософії до публікацій результатів наукових досліджень у закордонних виданнях. Рекомендувати адміністративним підрозділам ЗВО проводити опитування здобувачів рівнем задоволеності методів навчання та викладання.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

У ході роботи з критерієм 4, ЕГ дійшла до висновку, що ОПП має достатній рівень узгодженості із якісними характеристиками за підкритеріями 4.1 - 4.5 та відповідає рівню В. До сильних сторін можна віднести: форми та методи навчання та викладання, які застосовуються на ОНП Економіка для здобувачів ступеня доктора філософії у КНУБА, відповідають вимогам студоцентрованого підходу та принципам академічної свободи. Зміст робочих програм навчальних дисциплін оновлюється щорічно. Інформація по ОНП оприлюднюється на сайті ЗВО і є доступною. Між КНУБА та іншими ЗВО укладено договори про співробітництво, в межах яких відбувається проведення сумісних наукових досліджень з публікацією результатів. Серед слабких сторін, що зумовили надання рекомендацій: низка публікаційна активність здобувачів у закордонних наукових виданнях, зокрема, у виданнях, які індексуються у НМБД Scopus та Web of Science. Рекомендовано передбачити матеріальне заохочення здобувачів ступеня доктора філософії до публікацій результатів наукових досліджень у наукових виданнях, які індексуються НМБД Scopus та Web of Science. Опитування задоволеності здобувачів рівнем навчання та викладання на ОНП проводиться в межах кафедр. Рекомендовано проводити опитування здобувачів рівнем задоволеності методів навчання та викладання адміністративним підрозділам ЗВО. Не зафіксовано фактів академічної мобільності здобувачів. Рекомендовано: активізувати застосування механізмів академічної мобільності здобувачів. Рекомендації є досяжними.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Всі контрольні заходи є чіткими та регламентуються Положенням про організацію освітнього процесу в «Київському національному університеті будівництва і архітектури» (<http://surl.li/gdxp>). Політика оцінювання відбувається за двома напрямками: навчальний план та індивідуальний план навчання. Навчальний план оцінюється наступним чином: Поточний контроль проводиться у формі усного опитування або письмового експрес-контролю на практичних заняттях та лекціях, виступів здобувачів, тестування, звітів про практику, виконання індивідуальних завдань та певних видів робіт на практичних заняттях, тощо. Підсумковий контроль проводиться у формах семестрового іспиту та заліку. В освітньому процесі використовуються також вхідний, відстрочений та ректорський контроль та самоконтроль. Максимальна кількість балів при оцінюванні результатів навчання здобувачів оцінюються за національною (чотирибальною) шкалою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») і 100-бальною системою, а заліків і практик – за двобальною шкалою («зараховано», «не зараховано») і 100- бальною системою. Індивідуальний план навчання оцінюється два рази на рік у жовтні та квітні під час засідань кафедри. Здобувач повинен у вигляді презентації показати, результати дослідження за пів року. Після чого результати аспіранта зіставляються з індивідуальним планом навчання і приймається рішення о його атестації. Під час зустрічей зі: здобувачами освіти, гарантом ОП та науковими керівниками, було підтверджено наявність усіх вище перерахованих форм контролю. Здобувачі освіти підтверджують що завдання та критерії оцінювання оприлюднюються заздалегідь, і вони мають змогу з ними ознайомитись.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Стандарт відсутній. Відповідно до Положення про організацію освітнього процесу в «Київському національному університеті будівництва і архітектури» (<http://surl.li/gdxp>). атестація за ОНП «Економіка» здійснюється постійно діючою або утвореною для проведення разового захисту спеціалізованою вченою радою на підставі публічного захисту наукових досягнень у формі дисертації.

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Правила проведення контрольних заходів чіткі та регулюються Положенням про організацію освітнього процесу в «Київському національному університеті будівництва і архітектури» (<http://surl.li/gdxp>). Порядок оскарження процедури та результатів проведення контрольних заходів прописано у Положенні «Про апеляцію результатів підсумкового контролю знань здобувачів освіти КНУБА» (<http://surl.li/ufqe>). Заява здобувача на апеляцію подається декану факультету в день оголошення результатів підсумкового оцінювання або на наступний день. При письмовому іспиті/заліку члени апеляційної комісії детально вивчають та аналізують кожне завдання окремо за критеріями, що визначені в робочій програмі навчальної дисципліни. При усному іспиті/заліку здобувачу надається можливість повторно скласти підсумковий контроль членам апеляційної комісії за новим білетом, який береться з комплекту білетів з дисципліни. При розгляді оцінки курсового проекту/роботи здобувачу надається можливість повторного захисту роботи. Відповідно до п.5.2.1 пп.20 «Положення про організацію навчального процесу в КНУБА» <http://surl.li/gdxp> результати проведення контрольних заходів регулярно обговорюються на засіданнях кафедри, Вченої ради факультету, Науково-методичної комісії спеціальності, тощо. Під час зустрічі із здобувачами було підтверджено, що вони знають о можливості подавати апеляції якщо не згодні із оцінкою, яку вони отримали на іспиті, але за час навчання за ОНП «Економіка» таких випадків не було.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

Заклад вищої освіти популяризує принципи академічної доброчесності на заняттях та консультаціях із науковим керівником та викладачами. Принципи академічної доброчесності закладено у програмні результати ПРН7, ПРН11, ПРН12, ПРН15 ОНП, які забезпечуються обов'язковими компонентами «Академічна доброчесність та академічне письмо», «Організація наукової діяльності та інформаційні технології», «Фінансування наукових досліджень, грантова діяльність» тощо. У закладі вищої освіти академічну доброчесність регулює «Положення про заходи щодо запобігання академічного плагіату в КНУБА» (<http://surl.li/tfrv>). На нашу думку, критерії оцінювання оригінальності творів прописані у положенні не є чіткими. У якості критерію оригінальності творів використовується показник рівня оригінальності тексту у відсотках, але у положенні не прописано який відсоток оригінальності тексту дозволений для дисертацій та наукових статей. Також положення допускає зменшення відсотку оригінальності тексту за певних умов, але такі умови не перелічені і не зрозуміло на який відсоток дозволяється зменшення. Крім того, під час онлайн зустрічей з усіма учасниками освітнього процесу було запитано, який відсоток плагіату дозволений у роботах. Усі опитані посилалися на це положення і називали різний дозволений відсоток. Під час зустрічей було з'ясовано, що твори у який було виявлено неприйнятний відсоток плагіату спершу пропонують переробити і тільки якщо автор відмовляється, починається розгляд факту плагіату. Тому порушень академічної доброчесності серед викладачів і здобувачів вищої освіти за ОНП не виявлено. В цілому усі опитані здобувачі вищої освіти знають про необхідність дотримання правил академічної доброчесності. Вони ознайомлені з політикою, стандартами та процедурою дотримання академічної доброчесності. На плагіат перевіряються усі випускні роботи бакалаврів, магістрів, усі статті аспірантів та викладачів за допомогою програми Unicheck (перевірку можливо зробити на кафедрі).

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

До сильних сторін освітньої програми слід віднести те, що правила проведення контрольних заходів чітко прописані в робочих програмах та є у вільному доступі. Відбувається перевірка на наявність текстових запозичень усіх статей аспірантів та викладачів за допомогою програми Unicheck.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

Критерії оцінювання оригінальності творів прописані у положенні не є чіткими. Рекомендуємо у «Положенні про заходи щодо запобігання академічного плагіату в КНУБА» чітко визначити перелік робіт які перевіряються на оригінальність тексту та який відсоток запозичень дозволений для кожного типу робіт.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

У ході роботи з критерієм 5, ЕГ, дійшла висновку, що освітня програма в достатній мірі відповідає якісним характеристикам за підкритеріями 5.1-5.4: застосовуються чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів, які доступні для всіх учасників освітнього процесу; здобувачі вищої освіти знають про необхідність дотримання правил академічної доброчесності. Беручи до уваги всю цілісність встановлених фактів (сильних сторін, позитивних практик, слабких сторін, недоліків) та їх контексту, а також такі чинники, як принципи поваги до автономії закладу, урахування контексту та позицій стейкхолдерів, відносний вплив недоліків на відповідний аспект якості освітньої програми та наявність в закладі підходу, орієнтованого на вдосконалення, експертна група вважає можливим стверджувати про наявність загалом відповідності освітньої програми критерію 5 при наявності недоліків, що не є суттєвими, а саме: не чітко визначені та прописані критерії оцінювання оригінальності творів у «Положенні про заходи щодо запобігання академічного плагіату в КНУБА». Рекомендації: чітко визначити перелік робіт які перевіряються на оригінальність тексту та який відсоток запозичень дозволений для кожного типу робіт. Рекомендації є досяжними.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

Академічна та професійна кваліфікація викладачів, які задіяні в освітньому процесі на ОНП “Економіка” в цілому забезпечує досягнення цілей ОНП та результатів навчання. На ОНП “Економіка” працює 25 викладачів, з них 9 науково-педагогічних працівників мають науковий ступінь доктор наук, 6 з них мають наукове звання професора, а 3 - наукове звання доцента; 14 науково-педагогічних працівників мають наукову ступінь кандидата наук, 12 з них мають наукове звання доцента; 2 науково-педагогічних працівників мають 2 рівень освіти - магістр. Встановлена невідповідність по старшому викладачу Титок Вікторії Вікторівни, яка має базову освіту КНУБА, за спеціальністю 192 Будівництво та цивільна інженерія викладає навчальну дисципліну для аспірантів “Економіка” (Ч.2), підвищення кваліфікації пройдено за модулем “Академічна доброчесність: виклики сучасності” (28.09.-11.10.2020) (Польща), наукові праці опубліковано у співавторстві за різнобічною тематикою, яка стосується як проєктної діяльності так і технологічних та бізнес-процесів стокхолдерів в будівельній промисловості, що не можна вважати економічною тематикою. Навчальне навантаження науково-педагогічних працівників планується відповідно до «Положенні про планування та щорічне оцінювання роботи науково - педагогічних працівників КНУБА» (<http://surl.li/tejs>). Щорічно в ЗВО складається рейтинг викладачів, який враховує наукову активність, участь у міжнародних проєктах, рівень навчально-методичної та організаційної роботи. Результати рейтингу науково-педагогічних працівників оприлюднюються на сайті ЗВО. Кожному здобувачу на початку його навчання в аспірантурі призначається науковий керівник згідно до п.3.6.1 «Положення про організацію навчального процесу КНУБА» (<http://surl.li/gdхр>). Кафедри, які задіяні у підготовці здобувачів ступеня доктора філософії, мають потужний науково-педагогічний персонал, який систематично проводить наукові дослідження, приймає участь у міжнародних науково-практичних конференціях, семінарах, круглих столах. Рівень підготовки науково-педагогічних працівників, які викладають на ОНП Економіка відповідає є статті 30 Ліцензійним умов провадження освітньої діяльності. Група забезпечення ОНП відповідає існуючим вимогам. На зустрічах з адміністрацією ЗВО та науково-педагогічними працівниками ЕГ отримала інформацію, що в ЗВО існує система преміювання науково-педагогічних працівників за публікацію статей у наукових виданнях, які індексуються у НМБД Scopus Web of Science. Розмір премії фіксований і не залежить від квартилю наукового видання, у якому опублікована стаття. ЕГ дійшла висновку, що академічна та професійна кваліфікація викладачів, задіяних у виконанні ОНП, відповідає існуючим вимогам.

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

В ЗВО діє «Положення про обрання та прийняття на роботу науково-педагогічних працівників КНУБА» (<http://surl.li/tdom>). Під час зустрічей з адміністрацією ЗВО та науково-педагогічними працівниками ЕГ отримала підтвердження, що конкурсний відбір науково-педагогічних працівників відбувається згідно Положенню ЗВО. Під час спілкування зі здобувачами та науковими керівниками ЕГ отримало підтвердження, що саме професіоналізм науково-педагогічних працівників є вирішальним при конкурсному відборі на посаду. професіоналізм науково-педагогічних працівників перевіряється за низькою критеріїв, зокрема: наявність фахових публікацій, наявність

публікацій у наукових виданнях, які індексуються в НМБД Scopus та Web of Science, науковий ступінь та вчене звання, досвід викладання аналогічних навчальних дисциплін. ЕГ дійшла висновку, що процедури конкурсного відбору викладачів є прозорими. Процедура проведення конкурсного відбору здійснюється згідно «Положення про обрання та прийняття на роботу науково-педагогічних працівників КНУБА». Фаховість є визначальним фактором при обранні науково-педагогічного працівника на посаду за конкурсом.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

ЗВО залучає роботодавців до організації освітнього процесу на ОНП Економіка шляхом проведення обговорень змісту ОНП, будь-який стейкхолдер може надавати свої зауваження до змісту ОНП. ОНП знаходиться на сайті ЗВО у відкритому доступі, тому зауваження можна надіслати на електронну пошту гаранта або на електронну пошту випускової кафедри http://www.knuba.edu.ua/?page_id=107622. На зустрічі ЕГ з роботодавцями ЕГ отримала підтвердження активного залучення роботодавців до освітнього процесу на ОНП Економіка. Роботодавці підтвердили, що активно приймають участь у наукових заходах ЗВО і запрошують науково-педагогічних працівників та здобувачів на свої науково-практичні семінари, кругли столи та наради з наукових питань (<http://www.knuba.edu.ua/?p=60185>, <http://www.knuba.edu.ua/?p=100475>). Кафедра економіки будівництва щорічно проводить опитування роботодавців щодо наповнення та змісту ОНП. Протягом місяця з 15.10 по 26.11.2020 р. виконавчий директор Інституту місцевого розвитку д.е.н. Тормосов Р.Ю. провів цикл лекцій для аспірантів (http://www.knuba.edu.ua/?page_id=119461). В рамках проекту “Сталого енергетичного розвитку” Інститутом місцевого розвитку проінвестовано придбання обладнання для вивчення застосування організаційно-економічних інструментів енергоощадливості для аспірантів спеціальності 051 Економіка. Представник міжнародної компанії “VEKA” Д.Фірсов провів відкриту лекцію для аспірантів та запросив аспірантів до співробітництва з компанією (<http://www.knuba.edu.ua/?p=115926>). У рамках співпраці з Інститутом місцевого розвитку було обладнано центр енергоефективності у КНУБА для проведення експериментальних досліджень аспірантів (http://www.knuba.edu.ua/?page_id=18211). На зустрічі ЕГ зі здобувачами здобувачі підтвердили, що вони користуються пропозицією роботодавців щодо безкоштовної публікації статей у наукових періодичних виданнях роботодавців (<https://ndibv-building.com.ua/index.php/Building/issue/view/11>). Приклад публікації аспірантів ОНП Економіка. Шумак Л.В., Локтіонова Я.Ф. Аналіз системи ціноутворення проектних робіт в ряді зарубіжних країн. Будівельне виробництво. м. Київ. 2021. №72. ЕГ дійшла висновку, що ЗВО тісно співпрацює з роботодавцями, залучаючи їх до організації навчального процесу на ОНП.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

У КНУБА заключен договір про співробітництво з ДП «НДІБВ», співробітники якого (Вахович І.В., Молодід О.О.) проводили лекційні та практичні заняття із здобувачами (2016-2021 рр.). На зустрічі із стейкхолдерами директор «Ви ЕМ Бі Інжиніринг» Інна Вахович підтвердила тісну співпрацю із кафедрою Економіки будівництва та викладання на ОНП Економіка. До проведення навчальних занять із здобувачами залучаються працівники Державної НТБ України (Жарінова А.Г.), Державної фіскальної служби України (Малихіна О.М.), Української школи урядування (Іщенко Т.М.). В освітньому процесі застосовуються різні методи та форми навчання, велика увага приділяється формуванню наукового світогляду здобувачів. Здобувачі приймають активну участь у проведенні науково-практичних конференцій, круглих столів, семінарів, на яких приймають участь як науково-педагогічні працівники так і практики (<http://www.knuba.edu.ua/?p=69044>, <http://www.knuba.edu.ua/?p=46161>, <http://www.knuba.edu.ua/?p=35232>, <https://cutt.ly/GbCLNAB>). Проведення таких заходів особливо важливо для здобувачів наукового рівня доктора філософії, так як вони сприяють формуванню практико орієнтованих наукових досліджень. Науково-педагогічні працівники ЗВО також мають досвід практичної роботи, зокрема, гарант програми Беленкова Ольга Юріївна має досвід практичної діяльності з 2012 року по інженера з проектно-кошторисної роботи. Доцент кафедри економіки будівництва Цифра Тетяна Юріївна є консультантом у Національному атестаційно-навчальному центрі <http://surl.li/tvmx>, <https://cutt.ly/2bCLXMu>, доцент кафедри Чуприна Юрій Анатолійович є співробітник Інституту місцевого розвитку <https://www.mdi.org.ua/proekty>. На зустрічах із науково-педагогічними працівниками та роботодавцями ці факти були підтверджені. ЕГ дійшла висновку, що ЗВО залучає до проведення окремих занять професіоналів-практиків. Науково-педагогічні працівники кафедри економіки будівництва також мають досвід практичної роботи, що сприяє практико орієнтованому навчанню здобувачів на ОНП Економіка.

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

В ЗВО створені умови, які сприяють професійному розвитку науково-педагогічних працівників, що регулюється «Положенням про підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників КНУБА» (<http://surl.li/teje>). Інформація щодо підвищення кваліфікації викладачів, які викладають навчальні дисципліни на ОНП, розміщено на сайті ЗВО (http://www.knuba.edu.ua/?page_id=115525). Інформація містить скан-копії сертифікатів, які підтверджують підвищення кваліфікації викладачів, що залучені до реалізації ОНП. Науково-педагогічний працівник Черноморденко Іван Васильович, доктор наук, завідувач кафедрою, який викладає навчальну дисципліну “Історія філософії та філософської думки” пройшов стажування при кафедрі філософії гуманітарних наук Київського

національного університету імені Тараса Шевченка у період 9.02. - 9.03 2018 р. Науково-педагогічний працівник Петраковська Ольга Сергіївна, доктор наук, завідувач кафедри, яка викладає навчальну дисципліну "Фінансування наукових досліджень, грантова діяльність" пройшла наукове стажування за програмою академічної мобільності Еразмус + в Університеті West Attica (Греція) з 20.05. по 24.05 2019 р., наукове стажування в університеті Любека (Німеччина) з 25.11-02.12.2016 р., є сертифікат, який підтверджує членство у Європейській академії землекористання та розвитку від 30.03.2021 р. Науково-педагогічний працівник Красильник Юрій Семенович, кандидат наук, який викладає навчальну дисципліну "Методика викладання у вищій школі" пройшов підвищення кваліфікації у Національній академії педагогічних наук, ДЗВО "Університет менеджменту освіти" (210 год, 7 кредитів) з 25.03 по 25.10.2019 р. (свідоцтво про підвищення кваліфікації СП 35830447/2664-19) та з 06.04. по 06.11.2020 р. (свідоцтво про підвищення кваліфікації СП 35830447/2312-20). НПП Шпакова Ганна Валентинівна, кандидат наук, яка викладає навчальну дисципліну "Спецкурс за науковою спеціальністю "Економіка" (ч.2) пройшла підвищення кваліфікації в компанії Allbau Software GmbH (Берлін) 180 год, 6 кредитів.(сертифікат 9901 від 27.10.2020 р.). Науково-педагогічні працівники підвищують кваліфікацію в різних формах: інституційна, самоосвіта, участь у науково-практичних конференціях, семінарах, співпраця з іншими ЗВО та стейкхолдерами (http://www.knuba.edu.ua/?page_id=67914). В ЗВО складається щорічний рейтинг науково-педагогічних працівників відповідно до «Положення про планування та щорічне оцінювання роботи науково - педагогічних працівників КНУБА» (<http://surl.li/tejs>). Передбачено преміювання НПП за їх досягнення відповідно до «Положення про преміювання вчених КНУБА за особливі досягнення у науковій роботі» (<http://surl.li/tejs>). При проведенні зустрічей із адміністративним апаратом ЗВО та НПП, ЕГ отримала підтвердження щодо щорічного проведення рейтингу викладачів та їхнього преміювання. ЗВО сприяє професійному розвитку викладачів через стимулювання викладачів до підвищення кваліфікації різними формами та методами.

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

В КНУБА стимулювання розвитку викладацької майстерності відбувається через взаємовідвідування занять, колективного обговорення занять на засіданнях кафедр, стажування. В системі оцінювання педагогічній майстерності науково-педагогічних працівників передбачено проведення анкетування здобувачів вищої освіти відповідно до Положення про організацію і проведення анкетування «Навчальний процес в КНУБА очима студентів» (<http://surl.li/temz>). Анкетування здобувачів щодо оцінки педагогічної майстерності науково-педагогічних працівників здійснюється ЗВО один раз на рік і результати цього анкетування враховуються у щорічному рейтингу викладачів. Преміювання науково-педагогічних працівників за результатами рейтингу відбувається за Наказом ректора. Преміювання науково-педагогічних працівників за результатами рейтингу 2020 року було проведено згідно Наказу ректора № 99 від 18.03.2021 р. Розмір премії більшості науково-педагогічних працівників склав 4000 грн, окремі науково-педагогічні працівники (за перші місця у рейтинговому списку) отримали премії у розмірі 14500 - 10000 грн. Під час зустрічей з науково-педагогічними працівниками, здобувачами та адміністративним персоналом ЕГ не отримала підтвердження щодо наявності в ЗВО власних курсів підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників, які б сприяли би розвитку та вдосконаленню викладацької майстерності, що було б доцільно враховуючи кількість науково-педагогічних працівників у ЗВО. При проведенні зустрічей ЕГ не отримала підтвердження чи достатньо знань у науково-педагогічних працівників, які викладають на ОНП Економіка, щодо проведення занять в онлайн режимі. ЕГ дійшла висновку, що ЗВО стимулює розвиток викладацької майстерності науково-педагогічних працівників.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

Залучення до освітнього процесу професіоналів практиків та використання в освітньому процесі практичного досвіду науково-педагогічних працівників. Високий професіоналізм науково-педагогічних працівників, досвід їхньої науково-педагогічної діяльності, наукові публікації, співпраця з науковцями з інших ЗВО та стейкхолдерами забезпечує успішну реалізацію ОНП. Щорічне анкетування здобувачів ступеня доктора філософії щодо оцінювання викладацької майстерності науково-педагогічних працівників. Щорічне рейтингування науково-педагогічних працівників з навчально-методичної, наукової та організаційної роботи та преміювання їх за їхні досягнення.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

Слабкі сторони. Відсутність власних курсів підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників, зокрема вдосконалення викладацької майстерності. Відсутність інформації щодо достатності знань викладачів щодо роботи у модульному середовищі в період дистанційного навчання при карантинних обмеженнях. Рекомендації. Організувати курси підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників щодо вдосконалення викладацької майстерності та вдосконалення знань з діджиталізації навчального процесу та наукових досліджень.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

У ході роботи з критерієм 6, ЕГ дійшла до висновку, що ОПП має достатній рівень узгодженості із якісними характеристиками за підкритеріями 6.1 - 6.6 та відповідає рівню В. До сильних сторін можна віднести: залучення до проведення окремих занять професіоналів-практиків та використання практичного досвіду викладачів, які працюють на ОНП Економіка. Складання щорічного рейтингу науково-педагогічних працівників та преміювання їх за досягнення в роботі. Щорічне анкетування здобувачів щодо рівня викладання та професійного рівня викладачів, які здійснюють освітній процес на ОНП. Серед слабких сторін, що зумовили відповідні рекомендації: відсутність власних курсів підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників, зокрема викладацької майстерності. Відсутність інформації щодо достатності знань у науково-педагогічних працівників при здійсненні навчального процесу через модульне середовище ЗВО. Рекомендовано: організувати курси підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників щодо вдосконалення викладацької майстерності та вдосконалення знань з діджиталізації навчального процесу та наукових досліджень. Рекомендації є досяжними.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

Заклад вищої освіти має розвинену матеріально-технічну базу, яка використовується здобувачами ОНП «Економіка». Під час огляду МТБ, було продемонстровано: спорткомплекс з стадіоном, басейном, баскетбольним залом, залом боксу, та ін., бібліотеку з великою кількістю електронних каталогів і фондів, які використовуються при навчанні за ОП, сайт бібліотеки через який є безкоштовний доступ до баз SCOPUS, Web of Science, Springer Nature. Було оглянуто навчальні аудиторії, методичні кабінети та комп'ютерні класи, які дійсно обладнані сучасною мультимедійною апаратурою та забезпеченні необхідним програмним забезпеченням Windows, Office, АВК-5, Будстандарт-онлайн, Scilab, DataMelt, Кошторис-8. Аспіранти, що навчаються за спеціальністю 051 «Економіка» мають змогу жити у гуртожитках у тому числі сімейного типу. У гуртожитках блокувана система, є ліфт, пральня в якій є можливість платити картою, спортивна зала, та зал для розваг з тенісом. Також в університеті є актові зали на 547 місць, яка обладнана сучасним звуковим обладнанням. У молодіжній науковій раді є приміщення на декілька кімнат, з конференц-залом, залом для відпочинку (трансляються футбольні матчі), та лабораторією 3-д друку. Під час зустрічі із здобувачами і НПП вони підтвердили, що мають доступ до матеріально технічної бази університету.

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

Під час зустрічей здобувачі освіти підтвердили, що вони мають можливість безоплатно користуватись бібліотекою, спортивною та іншими базами Університету, доступом до баз SCOPUS, Web of Science, усіх заходах КНУБА. Університет частково компенсує витрати на друк статей у цих базах.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

Під час огляду приміщень університету, було продемонстровано наявність планів евакуації та вогнегасників. На входах до університету розміщено пропускний контроль під час якого вимірюють температуру тіла відвідувачів. У КНУБА заборонено паління, вживання алкоголю та наркотичних речовин, що забезпечує умови для створення безпечного освітнього простору. Діє «Етичний кодекс КНУБА» (<http://surl.li/tftrp>) який забороняє дискримінацію членів університетської спільноти та інших людей. Молодіжна наукова рада виділяє приміщення для соціальних активностей здобувачів. Під час фокус групи із здобувачами освіти, один із аспірантів розповів як звертаються до психолога та отримав допомогу.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

Під час зустрічі зі здобувачами освіти було підтверджено, що вони отримують всю необхідну інформаційну та організаційну підтримку від відділу докторантури і аспірантури, та наукових керівників. Наявний сайт університету де розміщується актуальна інформація про життя університету: заходи, події, нормативні документи, оголошення, інформація щодо методичного забезпечення, онлайн-доступ до розкладу занять усіх спеціальностей та викладачів. У аспірантів регулярно проходять консультації із викладачами та науковими керівниками, під час карантину такі консультації проходять за допомогою дистанційних засобів (Skype, viber, telegram, пошта). Серед здобувачів, які проживають у гуртожитках, проводиться роз'яснювальна робота стосовно можливості отримання субсидій. На початку навчального року проводяться серії семінарів для аспірантів «Перші кроки здобувача», які організовуються Молодіжною науковою радою КНУБА (http://www.knuba.edu.ua/?page_id=32752). Якість підтримки здобувачів досліджується у співпраці з Молодіжною науковою радою, органами студентського самоврядування та профспілкою (http://www.knuba.edu.ua/?page_id=40954), а також відповідна оцінка може надаватися здобувачами на зустрічах з ректором у форматі «Віч-на-віч». Рівень задоволеності здобувачів вищої освіти становить 86%.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

Під час огляду МТБ, були продемонстровані пандуси на вході до університету, ліфти як в університеті, так і у гуртожитках. Був продемонстрований гуртожиток сімейного типу, де здобувачі освіти живуть з дітьми, у гуртожитку наявні спеціальні гральні кімнати для дітей. Назви аудиторій дубльовані шрифтом Брайля. У бібліотеці є література економічного спрямування написана шрифтом Брайля. На час акредитації, осіб з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою нема.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

Експертною групою було підтверджено, що здобувачі та викладачі ОНП «Економіка» ознайомлені з етичним кодексом університету, положенням про процедури і політику врегулювання конфліктних ситуацій (<http://surl.li/tgui>), зі здобувачами освіти проводяться бесіди щодо протидії, сексуальним домаганням та корупції. В університеті встановлені у відкритих місцях (фойє Головного корпусу КНУБА) «скриньки довіри» з запитаннями до ректора, де можна анонімно залишити скаргу. Під час реалізації ОНП конфліктних ситуацій не виникало.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

Сильними сторонами є взірцева інфраструктура а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми, що гарантує досягнення визначених ОП цілей. Наявність у бібліотеці безоплатного доступу до баз SCOPUS, Web of Science, Springer Nature, що особливо важливо здобувачів з рівня освіти. Надається безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до інфраструктури та інформаційних ресурсів в межах ОП. Створені необхідні умови щодо реалізації прав на освіту для осіб з особливими освітніми потребами. Існують чіткі положення по боротьбі із сексуальними домаганнями, дискримінацією та корупцією. У молодіжній науковій раді є приміщення на декілька кімнат, з конференц-залом, залом для соціальних заходів, та лабораторією 3-д друку.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

-

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень А

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

У ході роботи з критерієм 7, ЕГ дійшла до висновку, що критерій повністю відповідає якісним характеристикам за підкритеріями 7.1-7.6 і є взірцевою за багатьма характеристиками: наявні в ЗВО фінансові та матеріально-технічні ресурси дозволяють забезпечити досягнення визначених ОНП цілей та програмних результатів навчання; заклад забезпечує безоплатний доступ викладачам та здобувачам до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, які є необхідні для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах реалізації ОНП «Економіка»; освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я аспірантів; заклад забезпечує необхідну інфраструктуру для надання освітніх послуг здобувачам з особливими освітніми потребами; за період реалізації освітньої програми наявність конфліктних ситуацій не було зафіксовано. Зважаючи на відсутність слабких сторін і недоліків та наявність взірцевих (кращих) практик, експертна група вважає можливим стверджувати, що ОНП «Економіка» повністю відповідає критерію 7, а також містить інноваційні/взірцеві практики за цим критерієм.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

КНУБА послідовно дотримується визначених нею процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП. Вказані процедури регулюються «Положення про організацію навчального процесу у КНУБА (<http://surl.li/gdxxp>) (пп. 12.1.2. Розроблення і затвердження програм і пп.12.1.9 Поточний моніторинг і періодичний перегляд програм). Експертна група відмічає ґрунтовний підхід до розробки вказаних документів, який відповідає як рекомендаціям та стандартам ЄС, так і рекомендаціям Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти, оскільки дані документи містять детальні та логічні процедури. Під час бесіди зі здобувачами, науковими керівниками, викладачами та роботодавцями, встановлено, залучення їх до процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП з дотриманням встановлених в КНУБА вимог керівного документу. Останні зміни, внесені у ОНП, у зв'язку із оприлюдненням Проекту Стандарту для третього рівня вищої освіти спеціальності 051 «Економіка», зауважень та пропозицій стейкхолдерів. Зміни стосувались уточнення загальних і спеціальних компетенцій і програмних результатів навчання, коригування назви і змісту ОК2 із урахуванням галузевого контексту. Разом з тим, члени ЕГ вважають за необхідне рекомендувати внести такі зміни у відповідні документи, які зумовлені особливостями третього (освітньо-наукового) рівня і, на думку, експертної групи, дозволять підвищити якість процесу розробки саме ОНП, їх поточного моніторингу та періодичного перегляду, а саме: доповнити перелік умов, визначених Положенням про організацію навчального процесу у КНУБА (<http://surl.li/gdxxp> -пп. 12.1.2. та пп.12.1.9), за яких відбувається розробка та моніторинг ОП, такою умовою, як «внесення зміни до НРК, Європейських рамок кваліфікації, розробка нових національних та міжнародних документів в цій сфері», що є важливим саме для ОНП, по яким стандарти вищої освіти ще не затверджені. В ході перевірки експертна група встановила, що вперше зміни до ОНП «Економіка» (рік затвердження 2016) на підставі моніторингу на локальному рівні було здійснено в 2018, 2019, 2020 роках. Наразі закінчився процес обговорення проекту ОНП на 2021-2022 рр., який оприлюднено на сайті університету http://www.knuba.edu.ua/?page_id=107622.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Здобувачі вищої освіти, як суб'єкти освітнього процесу приймають участь у процедурі перегляду ОНП. З цією метою систематично проводяться їх опитування, за результатами яких отримані пропозиції узагальнюються і обговорюються на засіданнях кафедр, семінарах науково-методичної комісії спеціальності або інших заходах, опитуваннях щодо змісту конкретних дисциплін (http://www.knuba.edu.ua/?page_id=40954), проведення анкетування «Навчальний процес в КНУБА очима здобувачів» (http://www.knuba.edu.ua/?page_id=98233), участі у засіданнях випускової кафедри і міжкафедральних семінарах та обов'язково враховуються у системі внутрішнього забезпечення якості освіти. Основним інструментом визначення рівня задоволеності здобувачів освітнім процесом КНУБА є регулярні опитування, які дозволяють отримати об'єктивну оцінку якості ОП та навчальних планів. Зі здобувачами проводиться роз'яснювальна робота, яка спрямована на формування взаємних партнерських стосунків і відчуття причетності до забезпечення якості освітнього процесу. Це сприяє активному та відповідальному відношенню здобувачів вищої освіти третього освітньо-наукового рівня до процесу перегляду ОНП та силбусів (робочих програм навчальних дисциплін). Так, під час зустріч, з'ясовано, що здобувач І курсу Страхов А.М. запропонував включити до змісту дисципліни «Трансформація системи управління економічною безпекою до сучасних умов розвитку економічної діяльності» тему «Енергоефективність у системі економічної безпеки» (Протокол засідання кафедри економіки будівництва № 8 від 18.03.2021 р.). Представники органів студентського самоврядування (Рада студентського самоврядування КНУБ <https://cutt.ly/2bCp42d>) та Молодіжна Наукова Рада http://www.knuba.edu.ua/?page_id=60739) входять до складу колегіальних органів управління, громадського самоврядування університету, тому беруть участь у процедурах внутрішнього забезпечення якості (при обговоренні, затвердженні, перегляді ОНП, обговоренні нормативних документів, створенні нових ОП, обговоренні подальшої стратегії розвитку якості освіти). При розробці силбусу із Педагогічної практики у 2020 році враховано пропозиції представниці Молодіжної наукової ради Бордюк В.М. (протокол НМКС № 6 від 26.02.2020 р. і протокол засідання кафедри економіки будівництва від 27.02.2020 р.) щодо введення у практику блоку «Підготовки і проведення позааудиторних заходів з предмету, що викладається». Експертна група відмічає, що представниками закладу підтверджено розуміння необхідності розширення та удосконалення цих процедур.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

Опрацювання матеріалів сайту дає підстави експертній групі констатувати, що роботодавці в цілому по університету залучені до процесу перегляду освітніх програм і для цього створено відповідне інституційне середовище в рамках "Положенням про організацію навчального процесу у КНУБА" (<http://surl.li/gdxxp>), де визначено, що внутрішні стейкхолдери розробляють і втілюють політику КНУБА щодо забезпечення якості освіти через відповідні структури і процеси, залучаючи до цього зовнішніх стейкхолдерів. Гарант також розповів про процедури залучення до процесу періодичного перегляду ОНП та інших процедур забезпечення її якості. Університет залучає роботодавців, які мають авторитет у галузях освіти та економіки будівництва (ДП "Український науково-дослідний і проектно-конструкторський інститут будівельних матеріалів та виробів", Мінрегіону; ДП "НДІБВ"; Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича; ТОВ "ЕЙ ЕМ ВІ ІНЖИНІРИНГ"; ВБО "ІНСТИТУТ МІСЦЕВОГО РОЗВИТКУ"; Тренінговий центр Українська школа урядування (USG) та інші). Під час зустрічі з роботодавцями було встановлено, що КНУБА залучає роботодавців до процесу перегляду ОНП, консультування, проведення тренінгів, участі у науково-практичних конференціях тощо. Їх також залучають до колективного обговорення пропозицій при перегляді ОНП в форматі круглого столу в рамках Форуму роботодавців та Днях кар'єри. Роботодавці приймають безпосередню участь у розробленні і оновленні освітньо-наукових програм шляхом залучення до групи розробників та рецензентів ОНП http://www.knuba.edu.ua/?page_id=107622, внесення пропозицій і зауважень до змісту та складу ОНП, очікуваних компетенцій та програмних результатів у електронному вигляді на електронну пошту гаранта або випускової кафедри http://www.knuba.edu.ua/?page_id=107622, обговорення на конференціях, круглих столах, зустрічах із роботодавцями або інших заходах (<https://cutt.ly/UbCCbbz>, <https://cutt.ly/PbCCg3Y>, <https://cutt.ly/CbCCxT2>, <http://www.knuba.edu.ua/?p=68323>, <http://www.knuba.edu.ua/?p=46161>, <http://www.knuba.edu.ua/?p=53265>). Також в ЗВО здійснюється анкетування роботодавців та представників бізнесу <http://www.knuba.edu.ua/?p=68323>. Разом з тим, в контексті подальшого забезпечення якості саме освітньо-наукових програм третього рівня експертна група рекомендує запровадити окремі питання в діючих анкетах або розробити окремі анкети щодо підготовки майбутніх докторів філософії, залучаючи до їх розробки роботодавців.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

Оскільки освітньо-наукова програма функціонує з 2016 року, а набір здобувачів відбувся у 2017р., в 2021 році має відбутися перший випуск. Тому експертами були проаналізовані напрями роботи з випускниками в цілому по університету та випускниками аспірантури за економічними спеціальностями. Процедура збирання інформації щодо кар'єрного шляху випускників аспірантури полягає у вивченні відгуків їх керівників. У КНУБА збирається і систематизується інформація про проходження здобувачами практики під час навчання, а також працевлаштування випускників, яка акумулюється на випусковій кафедрі, а моніторинг їх професійної траєкторії здійснюється науковими керівниками http://www.knuba.edu.ua/?page_id=37643. Процедура збирання інформації щодо кар'єрного росту випускників проводиться шляхом їх опитувань http://www.knuba.edu.ua/?page_id=40954. Результати спілкування з випускниками враховуються в якості пропозицій при розробці та перегляді ОНП. Метою збору інформації є залучення випускників як стейкхолдерів, експертів в процесі удосконалення ОНП. Випускники також запрошуються на профорієнтаційні заходи для спілкування з абітурієнтами та здобувачами вищої освіти. На засіданнях кафедр та вченої ради періодично обговорюються результати аналізу кар'єрного шляху випускників за всіма ОП. ОНП є правонаступницею підготовки аспірантів за спеціальностями 08.00.03, 08.00.04, 08.00.06, випускники яких працевлаштовані у ЗВО, на підприємствах, в установах та організаціях регіону. Усі здобувачі ОНП четвертого курсу та випускники працевлаштовані вже під час навчання (здобувачі денної форми навчання на неповний робочий день), що підтверджує популярність програми серед роботодавців. Так під час зустрічі з фокус-групами, було встановлено, що випускники ОНП успішно працюють у ЗВО і наукових установах (Скрипник О.В. - у КНУБА, Галунка О.М. – ЧНУ ім. Ю. Федьковича, Демяненко О.О. – у ДП «НДІБВ»), випускники минулих років працюють у КНУБА, приймаючи участь у розвитку ОНП (Цифра Т.Ю., Боліла Н.В., Титок В.В., Мацапура О.В. та інші). Отримано запрошення на працевлаштування здобувачів четвертого курсу Вершигори Д.М. (від НДЦ «Екобуд») та Шумак Л.В. (ДП "Український науково-дослідний та проектно-конструкторський інститут будівельних матеріалів та виробів"). ЕГ дійшла висновку, що в КНУБА існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників ОП.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

Експертна група пересвідчилася, що в університеті побудований взаємозв'язок між адміністрацією, усіма іншими учасниками освітнього процесу та стейкхолдерами, наявна чітка структура внутрішньої системи забезпечення якості (навчально-методичний відділ http://www.knuba.edu.ua/?page_id=15305, відділ моніторингу якості підготовки фахівців http://www.knuba.edu.ua/?page_id=15314 та відділ ліцензування, акредитації та підвищення http://www.knuba.edu.ua/?page_id=109), що дозволяє виявляти недоліки в освітній програмі та освітній діяльності. Здобувачі та представники органів студентського самоврядування й студентської профспілки підтвердили, що

адміністрація закладу розглядає їх зауваження та пропозиції, вчасно реагує на виявлені недоліки, університетом використовується анкетування http://www.knuba.edu.ua/?page_id=98233 та опитування http://www.knuba.edu.ua/?page_id=40954 результати яких обговорюються на засіданнях кафедри, засіданнях науково-методичної комісії спеціальності та враховуються під час перегляду ОНП, та використовуються для вдосконалення освітньої програми та освітньої діяльності. Університет щорічно здійснює внутрішній аудит системи управління якістю. На основі програми внутрішнього аудиту рекомендовано розробити і використовувати єдину форму силабусу для дисциплін університету. У 2020 році відділом навчально-методичного забезпечення розроблено єдину форму силабусу, яка у даний час використовується при реалізації ОНП. Разом з тим, експертна група вважає за доцільне рекомендувати закладу розглянути питання щодо створення гугл-форм для здобувачів третього освітньо-наукового рівня для опитувань задля забезпечення оперативності отримання інформації про слабкі сторони й недоліки та реагування на них на головній сторінці інтернет-сайту університету (для спрощення пошуку). За результатами спілкування з представниками фокус групи було встановлено: в КНУБА створені можливості участі науково-педагогічних працівників, зокрема наукових керівників та здобувачів ОНП в міжнародній академічній мобільності, проте обмежені такі, які б відповідали змісту дисертаційних напрямів аспірантів; продемонстровано, як в КНУБА здійснюють контроль за забезпеченням академічної доброчесності через перевірку робіт із використанням репозитарію КНУБА та інших джерел, застосовуючи програму Unicheck та Strikeplagiarism. Перевірці підлягають й публікації наукових керівників, науково-педагогічних працівників, які відповідають за реалізацію ОНП «Економіка» та здобувачів ОНП «Економіка». Незважаючи на те, що в КНУБА здійснюється своєчасне реагування на рекомендації щодо організації освітньої діяльності, які виявляються під час роботи експертів НАЗЯВО, необхідно констатувати, що системності у внутрішньому забезпеченні якості діяльності закладу поки що немає. Реалізація процедур та заходів дублюється різними підрозділами.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Дана ОНП підлягає первинній акредитації, тому для неї відсутні будь-які результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти. Разом з тим, експертна група на основі зустрічей з представниками структурних підрозділів, ознайомлення з офіційними документами закладу, оприлюдненими на сайті, Науковою бібліотекою, репозитарієм та Освітнім сайтом КНУБА має можливість зробити висновок, що недоліки інституційного характеру та відповідні рекомендації, надані за результатами акредитацій, рішення по яким прийняті Національним агентством та оприлюднені на сайті закладу <http://www.knuba.edu.ua/ukr/?s=%D0%90%D0%BA%D1%80%D0%B5%D0%B4%D0%B8%D1%82%D0%B0%D1%86%D1%96%D1%8F> закладом враховуються і активно ведеться робота по удосконаленню та розвитку освітнього процесу та внутрішньої системи забезпечення якості, інформаційного наповнення сайту університету. Під час інтерв'ю з гарантом та НПП, зазначено, що під час роботи над Проектом ОНП враховано матеріали акредитацій інших освітньо-наукових програм і приклади матеріалів акредитації інших ЗВО. При підготовці змін до ОНП, здійснених у 2020 році, змінено структурно-логічну схему програми, введено частину дисциплін, які забезпечують загальні компетенції у обов'язкові компоненти ОНП. Інформація, зазначена закладом у відомостях про самооцінювання щодо відповідних заходів, відповідає дійсності.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

Постійний розвиток ОНП та освітньої діяльності за цією програмою в КНУБА координується шляхом організації науково-методичних семінарів, науково-практичних конференцій, круглих столів та інших заходів до участі в яких запрошуються, окрім здобувачів вищої освіти та науково-педагогічних працівників, - роботодавці. При цьому формується культура якості освіти як інституційна ціль за цією ОНП, а її забезпечення – як спільна відповідальність усієї спільноти за підготовку науково-педагогічних та наукових кадрів вищої кваліфікації. Крім цього, академічна спільнота залучається до поточних та підсумкових атестацій аспірантів на засіданнях кафедр та вченої спеціалізованої ради. Учасники академічної спільноти залучені до процедур забезпечення якості ОНП через участь у розробці, рецензування, обговорення ОНП, рецензуванні і опонування дисертацій, розробці у співавторстві наукових та навчально-методичних праць, проведення стажувань здобувачів і НПП, сприяння академічній мобільності учасників освітнього процесу. Учасники академічної спільноти висували свої пропозиції під час круглого столу «Актуальні проблеми освітнього процесу в контексті європейського вибору України» (<http://www.knuba.edu.ua/?p=60185>), Міжрегіонального круглого столу з обговорення ОНП з підготовки доктора філософії з економіки <http://www.knuba.edu.ua/?p=100297>, зустрічей із Гарантом ОНП 051 «Економіка» http://www.knuba.edu.ua/?page_id=104021, http://www.knuba.edu.ua/?page_id=69520 За результатами зустрічі з адміністративним персоналом та працівниками допоміжних (сервісних) структурних підрозділів, також зазначено, що змістовне залучення учасників академічної спільноти відбувається на підставі Настанови про систему менеджменту якості (НСМЯ), затвердженої розпорядженням ректора університету № 42 від 07.09.2018 року (<http://www.knuba.edu.ua/ukr/wp-content/uploads/2018/05/%D0%9D%D0%A1%D0%9C%D0%AF-%D0%9A%D0%9D%D0%A3%D0%91%D0%90-%D0%97.pdf>) шляхом призначення відповідальних за впровадження СМЯ КНУБА на кожній кафедрі. ЕГ дійшла висновку, що в академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку ОНП «Економіка» та освітньої діяльності за цією програмою.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

Наявність формально закріплених процедур започаткування, розробки, оновлення, моніторингу та перегляду освітніх програм, які узгоджені із логічно структурованою внутрішньою системою забезпечення якості. Позиція внутрішніх та зовнішніх стейкхолдерів береться до уваги під час перегляду освітньо наукової програми. Активна робота щодо усунення недоліків інституційного характеру, які є спільними або подібними для всіх освітніх програм в закладі, зазначених під час попередніх акредитацій. Працевлаштування та успішний кар'єрний ріст випускників аспірантури кафедри у сфері бізнесу, ЗВО і наукових установах.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

Слабкі сторони. 1. Недостатнє врахування у внутрішніх документах з розробки, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньо-наукових програм для третього рівня. Рекомендації: доповнити положення переліком умов, як "внесення зміни до НРК, Європейських рамок кваліфікації, розробка нових національних та міжнародних документів в цій сфері", за яких відбувається розробка та моніторинг ОП, що є важливим саме для ОНП, по яким стандарти вищої освіти ще не затверджені. 2. Оскільки до сих пір реалізація процедур та заходів забезпечення якості освіти дублюється різними підрозділами, то можна констатувати, що система забезпечення КНУБА якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (система внутрішнього забезпечення якості) є на етапі становлення. Рекомендація: чітко прописати за реалізацію яких процедур та яких заходів який підрозділ відповідає.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

У ході роботи з критерієм 8, ЕГ дійшла до висновку, що ОНП в достатній мірі відповідає якісним характеристикам за підкритеріями 8.1-8.7: дотримуються затверджені процедури розробки та моніторингу освітньої програми, здобувачі, представники органів студентського самоврядування, роботодавці залучені до процесу розробки та перегляду освітньої програми; підтримується зв'язок з випускниками аспірантури; система забезпечення якості в цілому забезпечує реагування на виявлені недоліки; ведеться робота по врахуванню результату попередніх акредитацій при удосконаленні освітньої діяльності; ведеться активна робота по вдосконаленню цілісної внутрішньої системи забезпечення якості; можна констатувати про наявність культури якості в університеті. Беручи до уваги всю цілісність встановлених фактів (сильних сторін, позитивних практик, слабких сторін, недоліків) та їх контексту, а також наявність в закладі підходу, орієнтованого на вдосконалення, експертна група вважає можливим стверджувати про наявність загалом відповідності освітньої програми критерію 8 при наявності недоліків, що не є суттєвими, а саме: недостатнє врахування у внутрішніх документах з розробки, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньо-наукових програм для третього рівня; система забезпечення КНУБА якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (система внутрішнього забезпечення якості) є на етапі становлення (дублювання заходів та процедур). Рекомендації: доповнити положення переліком умов, як "внесення зміни до НРК, Європейських рамок кваліфікації, розробка нових національних та міжнародних документів в цій сфері", за яких відбувається розробка та моніторинг ОП; чітко прописати за реалізацію яких процедур та яких заходів який підрозділ відповідає. Рекомендації є досяжними.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Основні нормативні документи, які регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу доступні на офіційному сайті КНУБА. Основними з цих документів є: Статут КНУБА (<http://surl.li/tgtx>), Положення про організацію навчального процесу у КНУБА (<http://surl.li/gdpx>), Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність учасниками освітнього процесу КНУБА <https://cutt.ly/WyRsAwg>, Положення про порядок вибору дисциплін здобувачами освіти КНУБА <http://surl.li/svqf>, Положення про дуальну форму здобуття освіти в КНУБА <http://surl.li/svqf>, Положення про визнання результатів, отриманих у неформальній освіті (<http://surl.li/tekv>), Положення про організацію моніторингу якості підготовки фахівців (<http://surl.li/tfef>),

Положення про обрання та прийняття на роботу науково-педагогічних працівників КНУБА (<http://surl.li/tdom>), Положення про підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників КНУБА (<http://surl.li/teje>), Положення про преміювання вчених КНУБА за особливі досягнення у науковій роботі (<http://surl.li/tejs>). При аналізі цих положень, було підтвержено, що вони чіткі та зрозумілі. Під час фокус груп стейкхолдерами посилалися на ці положення, тобто можемо констатувати, що вони з ними ознайомлені. Загалом експертна група констатує дотримання нормативної бази учасниками освітнього процесу за ОНП «Економіка», а також роботу щодо актуалізації та оновлення ключових положень, які регламентують навчальну та іншу діяльність в університеті.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

Під час бесід із стейкхолдерами було з'ясовано, що ЗВО в зазначений термін оприлюднює на своєму веб-сайті відповідний проект з метою одержання зауважень та пропозицій зацікавлених сторін.

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

Експертна група фіксує, факт своєчасного оприлюднення ОНП «Економіка» на спеціально створеній сторінці на офіційному сайті КНЕУ: http://www.knuba.edu.ua/?page_id=107622. Крім ОП опубліковані: рецензії роботодавців, навчальні плани за всі роки навчання, протоколи засідань кафедри, робочі програми і силабуси та каталог вибіркових дисциплін. Опублікованих документів достатньо, щоб забезпечити можливість потенційних вступників зробити поінформований вибір щодо вступу на програму. Під час зустрічі із здобувачами освіти вони підтвердили, що мали змогу ознайомитись з програмою заздалегідь. Але треба додати, що не маючи прямого посилання на ОП, знайти її на сайті університету дуже складно.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

В КНУБА наявні необхідні нормативно-правові документи, які регулюють процес надання освітніх послуг та розміщені у відкритому доступі і, як було з'ясовано під час зустрічей з фокус-групами, учасники освітнього процесу ознайомлені з документами. До того ж публічність дозволяє інформувати про діяльність ЗВО всіх стейкхолдерів та взаємодіяти з ними.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

Експертна група констатує, що не маючи прямого посилання на освітньо-наукову програму дуже складно знайти необхідну інформацію на сайті університету; прикладів взірцевості чи інноваційності не було виявлено. Рекомендуємо зробити сайт університету більш зручним для використання.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

У ході роботи з критерієм 9, ЕГ дійшла до висновку, що ОНП в достатній мірі відповідає якісним характеристикам за підкритеріями 9.1-9.3: ЗВО дотримується принципів прозорості та публічності. Беручи до уваги всю цілісність встановлених фактів (сильних сторін, позитивних практик, слабких сторін, недоліків) та їх контексту, експертна група вважає можливим стверджувати про наявність загалом відповідності освітньої програми критерію 9 при наявності недоліків, що не є суттєвими, а саме: незручність освітнього порталу ЗВО та розміщення ОНП. Рекомендації: Переформатувати портал ЗВО у більш зручнішому і доступнішому прояві; допрацювати функціонал перегляду документів онлайн. Рекомендації є досяжними.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

Перш за все, структура ОНП відповідає вимогам, що передбачені Порядком підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах). Обов'язкова частина містить загальнонаукові, а також ті, що забезпечують мовні, викладацькі компетентності. Навчальний план містить педагогічну складову, яка забезпечує необхідні викладацькі навички. Відповідність програми науковим інтересам аспірантів забезпечується більшою мірою шляхом вибіркового дисциплін. Каталог вибіркового дисциплін містить різні освітні компоненти, які в цілому корелюють з тематикою дисертаційних досліджень аспірантів. Також здобувачі підкреслили, що викладачі намагаються враховувати їх індивідуальні наукові інтереси, в тому числі і під час викладання загальнонаукових навчальних дисциплін через практичні завдання і форми контролю, що забезпечують виконання певних етапів наукового дослідження. За деякими дисциплінами здобувачі мають можливість готувати наукові статті як окремі частини дисертацій, спираючись на результати навчання, отримані при вивченні дисципліни.

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напрямові досліджень наукових керівників.

До відома ЕГ була представлена таблиця відповідності тем дисертацій аспірантів і публікацій наукових керівників. Аналіз цієї таблиці свідчить, що теми дисертацій здобувачів освіти відповідають темам публікацій наукових керівників. Наприклад, Страхов Артем Олександрович має тему дисертації “Економічна безпека стейкхолдерів енергоефективного будівництва при реалізації схем проектного фінансування” та його науковий керівник Стеценко Сергій Павлович має статі “Економетричний інструментарій управління фінансовою безпекою будівельного підприємства” та “Загальні імперативи формування мезорівня економічної безпеки”. Фокус-групи з НПП і здобувачами, підтвердили, що науковий керівник призначається, з урахуванням наукових інтересів здобувача. Тема дисертації формулюється з урахуванням, як інтересів аспірантів, так і професійної активності наукового керівника відповідно до наукового спрямування кафедри та НДР, які на ній виконуються.

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

КНУБА організаційно та матеріально забезпечує всі умови для здобувачів щодо проведення апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики дисертацій аспірантів. Здобувачі мають можливість приймати участь у міжнародних конференціях на безоплатній основі (на базі КНУБА <https://sites.google.com/site/econbudknuba/home>, <https://www.bmc-conf.com/ua/>, http://www.knuba.edu.ua/?page_id=68015, <https://sites.google.com/site/konfknuba/home>, http://www.knuba.edu.ua/?page_id=103091, <http://www.knuba.edu.ua/?p=62189> та ЗВО-партнерів <http://www.knuba.edu.ua/?p=102276>, <http://surl.li/tuyo>, <https://vnu.edu.ua/uk/articles/teoriya-ta-praktika-menedzhmentu-bezpeki>). На зустрічі з стейкхолдерами ЕГ отримала підтвердження, щодо можливості проводити апробацію результатів наукових досліджень аспірантів на базі підприємств та науково-дослідних інститутів, з якими у КНУБА укладено договори про співпрацю (наукових досліджень <https://ndibv.kiev.ua/ru/archives/5774> https://ssb.com.ua/index.php?option=com_content&task=blogcategory&id=20&Itemid=41). Доступ до обладнання лабораторій ЗВО та бібліотеки для здобувачів є безкоштовним і доступним. Публікація результатів наукових досліджень у фахових наукових виданнях ЗВО для здобувачів є безкоштовною. ЕГ дійшла висновку, що КНУБА організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики дисертацій аспірантів.

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проектах тощо.

КНУБА надає можливості здобувачам щодо безоплатної участі у міжнародних науково-практичних конференціях (<https://sites.google.com/site/econbudknuba/home>, <https://www.bmc-conf.com/ua/> та інших) та співпраці з закордонними ЗВО в межах укладених договорів. В ЗВО налагоджено інформування здобувачів щодо умов публікацій у зарубіжних виданнях (<https://sj.astanait.edu.kz/thematical-priorities/>), можливості міжнародної академічної мобільності (<http://www.knuba.edu.ua/?p=105002>) та можливості отримання стипендій і грантів: <http://www.knuba.edu.ua/?p=105015>. Працівники бібліотеки КНУБА регулярно проводять тренінги і вебінари щодо

роботи сучасних наукометричних баз у КНУБА <http://www.knuba.edu.ua/?p=100363>, <http://www.knuba.edu.ua/?p=96419> і УкрНТІ <http://www.uinpei.kiev.ua/>, на які запрошуються науково-педагогічні працівники та здобувачі ОНП Економіка. На зустрічі з роботодавцями та здобувачами ЕГ отримала підтвердження, що здобувачі Гуляєв Д.А., Омельяненко М.М. і Бордюг В.М. приймають участь у Проєкті енергетичної безпеки (ПЕБ) USAID «Інститут місцевого розвитку» під керівництвом Чуприни Ю.А. Під час зустрічей з здобувачами ЕГ не отримала підтвердження щодо здійснення подачі заявки аспірантами на отримання колективного або індивідуального гранту на здійснення наукових досліджень. ЕГ дійшла висновку, що КНУБА забезпечує можливості для долучення аспірантів до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю Економіка шляхом залучення аспірантів до участі виконання спільних міжнародних проєктів та участі у міжнародних науково-практичних конференціях. У здобувачів є можливість отримувати інформацію про наукові публікації у закордонних наукових виданнях безоплатно через ресурс бібліотеки.

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проєктах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

На зустрічах з роботодавцями та науковими керівниками аспірантів ЕГ отримала підтвердження щодо участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проєктах, результати яких публікуються або впроваджуються. Доцент кафедри Чуприна Ю.А. у 2018-2019 рр. приймав участь у міжнародних проєктах «Технології розумної енергоощадності в наших домівках» (ТРЕНД), а у 2021 р. є виконавцем проєкту Енергоефективні школи: Рестарт. Восьма хвиля. ВБО «Інституту місцевого розвитку» (<https://www.mdi.org.ua/proekty>). Результати наукових досліджень гаранта ОНП Беленкової О.Ю. та наукових керівників аспірантів Цифри Т.Ю., Титок В.В. використано при розробці Державного стандарту України (довідка №679/01-12 від 11.07.2018р. ДП НДІБВ). Результати наукових досліджень спільного польсько-українського науково-дослідного проєкту «КАТАМАРАН» (<http://www.knuba.edu.ua/?p=70528>), у якому приймає участь Климчук М.М. опубліковано у науковому виданні, яке індексується у НМБД Scopus (<http://surl.li/tuwp>). Наукові керівники аспірантів постійно приймають участь у виконанні науково-дослідних тематик кафедр, результати яких регулярно публікуються (<https://cutt.ly/ObCmNDo>). ЕГ дійшла висновку, що в КНУБА існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проєктах, результати яких регулярно публікуються та практично впроваджуються.

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

На зустрічах з адміністративним персоналом, науково-педагогічними працівниками та здобувачами ЕГ отримало підтвердження, що в КНУБА розроблено нормативні документи, які направлені на дотримання принципів академічної доброчесності усіма учасниками освітнього процесу. в КНУБА розроблено та діє «Положення про систему виявлення та запобігання академічному плагіату в КНУБА» (<https://cutt.ly/hbCc1yc>), «Етичний кодекс КНУБА» (<https://cutt.ly/9bCc8lz>). Для технічного виявлення текстових запозичень використовується система Unichек, а також запровадження системи рецензування всіх наукових та кваліфікаційних робіт. Усі матеріали науково-практичних конференцій, круглих столів, тексти статей у фахових виданнях КНУБА, тексти дисертацій оприлюднюються і знаходяться у відкритому доступі на офіційному сайті КНУБА. При проведенні зустрічей з здобувачами та науково-педагогічними працівниками ЕГ не отримала фактичного підтвердження виявлення фактів прояву академічної недоброчесності під час реалізації ОНП Економіка. ЕГ дійшла висновку, що КНУБА забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів.

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

Зміст ОНП Економіка відповідає науковим інтересам аспірантів та надає можливість аспірантам вносити окремі теми в навчальні дисципліни за результатами власних наукових досліджень. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напрямам досліджень наукових керівників. КНУБА організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики дисертацій аспірантів. ЗВО забезпечує можливості для долучення аспірантів до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю Економіка, а також надає можливість отримувати інформацію про наукові публікації у закордонних наукових виданнях безоплатно через ресурс бібліотеки. В КНУБА існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проєктах, результати яких регулярно публікуються та практично впроваджуються. КНУБА забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

Слабкі сторони. Відсутність публікацій аспірантів у наукових виданнях, які індексуються у НМБД Scopus Web of Science. Відсутність поданих заявок аспірантами на отримання колективного або індивідуального гранту на здійснення наукових досліджень. Рекомендації. Активізувати роботу аспірантів та їх наукових керівників щодо підготовки статей у наукових виданнях, які індексуються у НМБД Scopus Web of Science та заявок на отримання колективного або індивідуального гранту на здійснення наукових досліджень.

Рівень відповідності Критерію 10.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

У ході роботи з критерієм 10, ЕГ дійшла до висновку, що ОПП має достатній рівень узгодженості із якісними характеристиками за підкритеріями 10.1 - 10.6. та відповідає рівню В. До сильних сторін можна віднести: відповідність змісту ОНП Економіка науковим інтересам аспірантів; відповідність тем дисертацій аспірантів напрямам наукових досліджень керівників; організаційне та матеріально забезпечення ЗВО можливості проведення апробації результатів наукових досліджень аспірантів; можливості долучення аспірантів до міжнародної наукової спільноти; можливості безкоштовно публікувати аспірантам результати власних наукових досліджень у фахових виданнях ЗВО; участь наукових керівників і аспірантів у дослідницьких проєктах, результати яких публікуються та впроваджуються; дотримання принципів академічної доброчесності. Серед слабких сторін, що зумовили відповідні рекомендації: Відсутність публікацій аспірантів у наукових виданнях, які індексуються у НМБД Scopus Web of Science та відсутність поданих заявок аспірантами на отримання колективного або індивідуального гранту на здійснення наукових досліджень. Рекомендації: активізувати роботу аспірантів та їх наукових керівників щодо підготовки статей у наукових виданнях, які індексуються у НМБД Scopus Web of Science та заявок на отримання колективного або індивідуального гранту на здійснення наукових досліджень. Рекомендації є досяжними.

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

Експертна група проаналізувала освітньо-наукову програму Економіка за спеціальністю 051 "Економіка" за третім (освітньо-науковим) рівнем вищої освіти. Експертна група відмічає, що керівництво КНУБА, гарант освітньої програми, науково-педагогічні та адміністративні працівники сприяли та надавали відповідні підтвердуючі документи та іншу інформацію, необхідну для формулювання обґрунтованої оцінки за відповідними критеріями. Слід відмітити, високий рівень організації запланованих зустрічей, вчасність, якість та повноту подачі інформації за запитами та розуміння сутності роботи експертної групи. Всі заплановані зустрічі відбулися; проходили в робочій доброзичливій атмосфері. Експертна група відмітила сильні сторони та позитивні практики освітньої програми. Разом з тим, експертна група відмітила слабкі сторони за кожним критерієм освітньої програми і, відповідно, були надані рекомендації консультативного характеру щодо її удосконалення. За результатами акредитаційної експертизи - експертна група може констатувати той факт, що Київський національний університет будівництва та архітектури має можливість, бажання і високий потенціал для розвитку і вдосконалення даної освітньої програми.

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	В
Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми	В
Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	В

Критерій 4 . Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5 . Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6 . Людські ресурси	B
Критерій 7 . Освітнє середовище та матеріальні ресурси	A
Критерій 8 . Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9 . Прозорість та публічність	B
Критерій 10 . Навчання через дослідження	B

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Відсутні

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і доброчесно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Маргасова Вікторія Геннадіївна

Члени експертної групи

Лойко Валерія Вікторівна

Коробко Дмитро Григорійович